

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

25. ČÍSLO / XV. ROČNÍK

9 Kč (12 Sk)

24. ČERVNA 2007

Z obsahu:

**Svatý Cyprián z Kartága,
biskup a mučedník**

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
6. června 2007
- strana 2 -

Ten, který mluví srdcem
Arcibiskup Elias Chacour,
neohrožený budovatel
míru mezi Izraelci
a Palestinci

- strana 4 -

**Každé dítě
je mistrovské dílo**

Děti - jaký je to zázrak!
- strana 6 -

**„Konečně mohu děkovat
svým rodičům“**

Urs Keusch
- strana 7 -

**Křesťané v Indonésii
a Východním Timoru**

Grzegorz Kucharczyk
- strana 8 -

Nezapomeň poděkovat!

O obtíži vnímat
množství dobra
- strana 9 -

Hřích smilstva (dokončení)

Cornelius a Lapide
- strana 10 -

O významu vděčnosti

Dobrá cesta k radosti
- strana 12 -

Filippo Lippi: Narození sv. Jana Křtitele, Prato, XV. stol.

V řadě našich katechezí o velkých osobnostech antické církve jsme dnes dospěli k vynikajícímu africkému biskupovi III. století – svatému Cypriánovi, který „byl prvním biskupem, který v Africe dosáhl koruny mučednictví“. Jeho pověst je stejnou měrou spojena s literární produkcí i s pastorační aktivitou v období třiceti let, která uplynula mezi jeho obrácením a mučednictvím, jak dosvědčil jáhen Pontius, který napsal jeho první životopis (srov. Vita 19,1,1). Cyprián se narodil v Kartágu v bohaté pohanské rodině a po promarněném mládí se obrátil ke křesťanství ve věku 35 let. On sám vypráví o své duchovní cestě: „Když jsem ještě ležel jako by v temné noci,“ napsal několik měsíců po křtu, „jevilo se mi krajně obtížné a namáhavé vykonat to, co mi Boží milosrdenství navrhovalo... Byl jsem spoután mnoha omyly minulého života a nevěřil jsem, že bych se mohl z něho vysvobodit, tak jsem se poddával neřestem a podporoval své špatné tužby... Ale pak z pomoci obrozující vody byla z mé duše smyta bída předcházejícího života; svrchnované světlo zaplavilo mé srdce; druhé zrození mě přetvořilo ve zcela nového člověka. Obdivuhodným způsobem jsem se začal vymaňovat z každé pochybnosti... Jasně jsem pochopil, že to, co dříve ve mně žilo v otroctví tělesných neřestí, bylo pozemské, a nyní naopak bylo božské a nebeské to, co nyní ve mně Duch Svatý zplodil“ (Ad Donatum, 3–4).

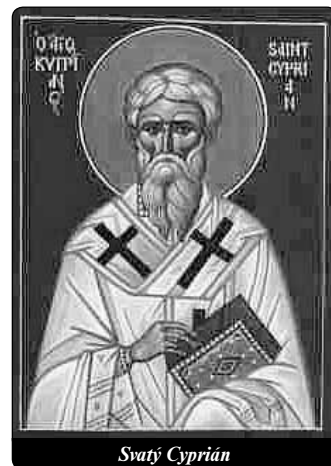
Ihned po obrácení byl Cyprián povolán – nikoliv bez závisťi a odporu – ke kněžské službě a k biskupské důstojnosti. V krátkém období svého episkopátu zakusil první dvě pronásledování vyhlášená císařským ediktem, jednak Deciovým (250) a pak Valeriovým (257–258). Po pronásledování, které bylo obzvláště kruté za Decia, musel biskup neohroženě usilovat o obnovu kázně v křesťanském společen-

Svatý Cyprián z Kartága, biskup a mučedník

ství. Mnozí věřící se totiž zřekli víry a nezachovali se ve zkoušce správně. Byli to tzv. lapsi – „padlí“, kteří vroucně toužili vrátit se zpět do společenství. Debata o jejich znovupřijetí dospěla až k rozdělení křesťanů v Kartágu na laxisty a rigoristy. K této nesnázi je třeba připojit těžkou morovou ránu, která zachvátila Afriku a vyvolala teologicko-agnostické otázky jak uvnitř společenství, tak v konfrontaci s pohany. Konečně je třeba připomenout Cypriánův spor s římským biskupem Štěpánem o platnosti křtu, který udělili pohanům heretičtí křesťané.

V těchto opravdu obtížných okolnostech prokázal Cyprián vynikající vladařské nadání: byl přísný, nikoliv však neoblomný

vůči pokleslým, přiznával jim možnost odpuštění po příkladném pokání; vůči Římu byl pevný v tom, jak hájil zdravé tradice africké Církve; byl velice lidský a proniknutý autentickým duchem evangelia, když vyzýval křesťany k bratrské pomoci pohanům během moru; uměl zachovat správnou míru v tom, jak připomínal věřícím – příliš ustrašeným z možnosti ztratit pozemský život a statky –, že pro ně pravý život a pravé statky nejsou ty z tohoto světa; byl neoblomný v potírání zkažených obyčejů a hříchů, které pustoší mravní život, především lakomství. „Trávil tak svoje dni,“ vypráví o této záležitosti jáhen Pontius, „když náhle – z nařízení prokonzula – přišel do jeho

Svatý Cyprián

vily velitel policie“ (Vita, 15,1). Ten den byl svatý biskup uvězněn a po krátkém výslechu postoupil odvážně mučednictví uprostřed svého lidu.

Apoštol jednoty Církve

Cyprián napsal četné traktáty a dopisy, které se vždy vážou k pastorační službě. Málo inklinoval k teologické spekulaci, psal především kvůli výstavbě společenství a kvůli dobrému chování věřících. Ve skutečnosti daleko nejdražším tématem byla pro něho Církev. Rozlišuje mezi Církví viditelnou, hierarchickou, a Církví neviditelnou, mystickou, ale tvrdí s rozhodností, že Církev je jen jedna, založená na Petrovi. Neúnavně opakuje, že „kdo opustí Petrovu katedru, na které stojí Církev, mylně se domnívá, že setrvává v Církvi“ (Jednota katolické církve 4). Cyprián dobře ví, a formuloval to silnými slovy, že „mimo Církev není spásy“ (Epištola 4,4; 73,21), a že „nemůže mít Boha za Otce, kdo nemá Církev za matku“ (Jednota katolické církve 4). Naprosto nezbytnou charakteristikou Církve je jednota symbolizovaná Kristovou nesešivanou tunikou (tam. 7): jednota, o které říká, že má svůj základ v Petrovi (tam. 4) a své dokonalé uskutečnění v Eucharistii (Epištola 63,13). „Je jen jeden jediný Bůh a jediný Kristus,“ připomíná Cyprián, „jedna jediná Církev, jedna jediná víra, jen jeden křesťanský lid sevřený

Pokračování na str. 12

Editorial

Papež Benedikt XVI. se netají tím, že není spokojen se způsobem, jakým byla provedena poslední liturgická reforma. Liturgie je určena k tomu, aby se zalíbila Bohu. Bude-li se líbit Bohu, jistě se zalíbí i lidem. Je třeba překonat období duchovní nivelizace, která zastínila to, co je „sacrum et divinum“ (posvátné a božské), aby naopak postavila do popředí především ono „humanum“ (lidské). Od doby, kdy bylo oznámeno papežovo pevné rozhodnutí opět všeobecně povolit misál bl. Jana XXIII., utichají negativní reakce a rostou pochopení a souhlas.

Říká se, že čas může být nejlepší lékař. Není to tak dávno, kdy se tradovalo přesvědčení, že tzv. tridentský ritus, který „používá nesrozumitelný jazyk a kněz se točí k lidem zády“, přestal být pro věřící přitažlivý a že tedy byl oprávněně nahrazen ritem novým. O no-

vém ritu pak se tradovalo, že vstřícnost Božímu lidu prokazuje i tím, že dává knězi možnost hledat, jak ho učinit atraktivnějším. Ačkoliv se těmito inovacemi někdy doslova hýří, tyto bohoslužby vykazují stále nižší návštěvnost. Naopak „starý“ ritus, o který se měli údajně zajímat jen staromilci, si všude tam, kde je zatím praktikován, získal překvapující oblibu právě u mladé generace, která ho dříve vůbec neznala. Tam, kde se starý ritus používá, dochází také k zjevnému prohloubení autentické víry.

Z toho, co známe o názorech kardinála Ratzingera na liturgii, můžeme usoudit, že dlouho očekávané papežovo „Motu proprio“, které má rozšířit dosavadní indult *Ecclesia Dei* a „zrovnoprávnit“ „starý“ a „nový“ mešní ritus, má širší smysl než jen vyjít vstříc požadavku tzv. Bratrstva Pia X.

Pokračování na str. 13

Povolán od matčina lůna

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní slavnosti

Jeho jméno je Jan.

Vyprav se do judských hor do Zachariášova domu. Setkáš se tu i se svatou Panou z Nazareta, která již tři měsíce pomáhá s velkou ochotou své starší příbuzné. Schyluje se k události, která je velká a významná nejen pro dva stařícké manžele, ale pro celý svět. I ty pros Ducha Svatého, abys měl podíl na milostech, které Bůh připravil svému lidu.

Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina. Blahopřej rodičům k této radostné události, která daleko přesahuje rámec této rodiny. Děkuj spolu s nimi Bohu za velký dar života. Čím déle čekali svatí rodiče ve vytrvalé modlitbě a důvěře na tento den, tím větší štěstí jim připravil Hospodin, který vždy věrně plní své sliby. *Ta, která byla neplodná, se stává šťastnou matkou.* ⁽¹⁾ Radost šťastných rodičů se stává radostí celého okolí. Tam, kde se lidé vzájemně milují a ctí, stává se bolest i radost jednoho bolestí a radostí všech. Snaž se prožívat, jak požehnaná je taková solidarita, a staň se jejím apostolem ve svém prostředí.

Obřízka osmého dne po narození je velkým společným díkůvzdáním Bohu za jeho velký dar. Je to současně příležitost vybrat pro novorozené dítě jméno. Podle jména se pozná každá jednotlivá osoba. Avšak to, co všichni pokládají za samozřejmé, že se bude jmenovat po svém otci, přestává platit. Tito rodiče jsou si vzhledem ke svému více než pokročilému věku dobře vědomi, že toto dítě nepatří jim. Pán jim dal více než jen vytouženého syna. Zařadil je mezi své bezprostřední spolupracovníky na plánu spásy.

Blahopřej rodičům, že s dítětem přijímají tak ochotně a poslušně i Boží vůli. Naučili se tomu při trpělivém očekávání, až Pán splní jejich vroucí prosby.

Toto dítě, tak obdivuhodně počaté a podivuhodně narozené, bude *velké před Pánem* ⁽²⁾, *největší z těch, kteří se narodili ze ženy* ⁽³⁾. Proto přijímají se synem od Hospodina i jeho jméno. Zvrat v tradici Zachariášova domu je předznamenáním velkého zlomu mezi Starým a Novým zákonem, který bude překvapujícím naplněním všech Písem a Proroků.

Když Bůh od tebe žádá, aby ses vzdal něčeho, co už máš tak zažité, co tak dlouho pokládáš za své a činíš si na to nárok, nemušíš se bát, že tě chce o něco připravit. Na-

uč se mu plně důvěřovat, protože ti chystá dar, a to ještě mnohem větší, než na jaký jsi schopen pomyslet. Neváhej zanechat něčeho ze svých ustálených zvyků a obyčejů, neboj se vykročit na novou a neobvyklou cestu, jestliže se jedná o to, sloužit Pánu a jeho slávě podle jeho nejsvětějších plánů zcela novým a neobvyklým způsobem.

Když se Zachariáš před devíti měsíci dověděl z úst anděla, že Bůh vyslyšel jeho prosby, zdála se mu andělova radostná zvěst přímo neuvěřitelná. Vyžádané znamení ho více než překvapilo, ale bylo pro něho požehnáním. Dlouhé měsíce, kdy byl zbaven řeči, staly se pro něho dobrou příležitostí, aby rozjímal o Božím poselství i o Božích tajemstvích. Z velkého chvalozpěvu, kterým bude o tomto slavném dni děkovat Pánu, budeš moci poznat, jak plodný byl jeho dialog s Duchem Svatým v době, kdy jeho jazyk zůstal svázaný. Važ si mlčení a učiň je stálou součástí svého života. Dává ti totiž příležitost, abys méně naslouchal lidem a více Bohu, abys všechnu pozornost soustředil nikoliv na to, co ty řekneš lidem, ale na to, co Bůh chce říct tobě, a také na to, co ty mu odpovíš.

Zachariáš odpovídá svou poslušností. Vzdává se svého jména a určuje jednoznačně: *Jeho jméno je Jan.* Je to jméno, které nejen odpovídá tomu, co žádal anděl Gabriel, ale které také nejlépe vyjadřuje, že toto dítě je velká Boží milost a Boží dar. Jako budoucí předchůdce a posel Vykupitele přichází na svět zbaven dědičné viny. Duch Svatý svedl ještě před narozením ty, kteří se jednou sejdou u Jordánu, kde i Jan i Duch Svatý vydají svědectví o Božím Synu a Mesiáši.

Uvolnila se jeho ústa a jeho jazyk. Jestliže padla bázeň na všechny sousedy, když byli svědky těchto mimořádných událostí, jaká bázeň má padnout na tebe, kterému je dáno mnohem více než jim nahlédnout do velkých Božích tajemství, a víš dobře, *čím toto dítě bude.* Vydá o Božím Synu svědectví nejen svým slovem, ale i svou krví, neboť není většího vyznamenání, kterým Bůh odměňuje své nejvěrnější služebníky.

Když tedy víš, co z přítomných ví jen Maria a svatí rodiče, připoj se k chvále Zachariášově a veleb *Pána, který přišel z výsosti, aby nám z milosrdné lásky našeho Boha dal poznání spásy a uvedl naše kroky na cestu pokoje* ⁽⁴⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. 1 Sam 2,5; ⁽²⁾ Lk 1,15; ⁽³⁾ Mt 11,11;

⁽⁴⁾ srov. Lk 1,76n

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 49,1–6

Slyšte mě, ostrovy, dejte pozor, národy, které jste v dáli! Hospodin mě povolal od matčina lůna, již v mateřském životě nazval mě jménem. Z mých úst udělal nabroušený meč, ve stínu své ruky mě ukryl. Ukoval mě v zaostřený šíp, ve svém toulci mě schoval. Řekl mi: „Jsi mým služebníkem, Izraelem, proslavím se tebou.“ Já však jsem pravil: „Nadarmo jsem se namáhal, naprázdno, zbytečně jsem strávil svou sílu. Mé právo je však jisté u Hospodina a má mzda u mého Boha.“ Avšak nyní praví Hospodin, který si ze mě vytvořil služebníka již v matčině lůně, abych zas k němu přivedl Jakuba, abych mu shromáždil Izraele. Tak jsem ve cti u Hospodina, (protože) Bůh můj je mou silou. Řekl mi (tedy): „Nestačí, že jsi mým služebníkem, abys obnovil Jakubovy kmeny a zbytky Izraele přivedl nazpět. Proto tě dám národům jako světlo, aby se spása má rozšířila až do končin země.“

2. čtení – Sk 13,22–26

Pavel řekl: „Bůh dal praotcům za krále Davida, o němž vydal pochvalné svědectví: „Nalezl jsem Davida, Jesseova syna. Je to muž podle mého srdce. Ten vyplní všechno, co budu chtít.“ Z jeho potomstva Bůh podle zaslíbení vyvedl Izraeli jako spasitele Ježíše. Před jeho příchodem hlásal Jan všemu izraelskému lidu křest obrácení. Když Jan svůj úkol končil, říkal: „Já nejsem ten, za koho mě pokládáte. Ale po mně přijde ten, kterému nejsem hoden zout opánky z nohou.“ Bratři, kteří pocházíte z Abrahámovy rodu, i vy, kdo se bojíte Boha! Nám bylo posláno slovo o té spáse.“

Evangelium – Lk 1,57–66.80

Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina: narodil se jí syn. Když její sousedé a příbuzní uslyšeli, že jí Pán prokázal velikou milost, radovali se s ní. Osmého dne přišli obřezat dítě a chtěli mu dát po jeho otci jméno Zachariáš. Jeho matka na to řekla: „Ne, ale bude se jmenovat Jan!“ Namítli jí: „Tak se nikdo z tvého příbuzenstva nejmenuje.“ Posunky naznačovali jeho otci, jaké by mu chtěl dát jméno. On si vyžádal tabulku a napsal: „Jeho jméno je Jan.“ Všichni se tomu podivili. Ihned se mu uvolnila ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha. Všech jejich sousedů se zmocnila bázeň a po celém judském pohoří se mluvilo o všech těch událostech. Všichni, kdo to uslyšeli, uvažovali o tom v srdci a ptali se: „Co asi z toho dítěte bude? Vždyť ruka Páně byla s ním!“ Chlapec rostl a jeho duch sílil. Žil na poušti až do dne, kdy vystoupil před izraelským národem.

První scéna - přednáškový sál *Uniqua*: Arcibiskup Elias Chacour má přednášku. Naléhavá jsou jeho závěrečná slova: „To, co potřebujeme, je promyslet náš vztah k Židům a k Palestincům. Říct: Židé jsou zlí nebo Palestinci jsou teroristé, je zločin. Skoncujme s takovým paušálním posuzováním. Máte-li židovské přátele, je to nádherné. Ale prosím, to neznámá automaticky nepřátelství k Palestincům. A když jste na naší straně, protože jste viděli utečenecké tábory, jsme vám za to vděční. Ale chcete-li nás vybízet, abychom se postavili proti našim židovským bratrům, pak vaše přátelství nepotřebujeme. Potřebujeme stavitele mostů.“ Není sporu o tom, že „abuna“ (tatichek) Eliáš takovým stavitelem mostů skutečně je.

Změna scény: Shefaram v roce 2005, místo v Galileji v blízkosti Ibillinu, kde Elias Chacour pracoval 40 let jako farář: Jeden Žid zastřelil v autobuse dva muslimy a jednoho křesťana, dvanáct dalších cestujících bylo zraněno. Atentátníka přemohli a zlynčovali. Ale v duši lidu to vře. Vyhrocená nenávisť vůči Židům volá po další odplatě. Je nutný velký zásah policie. Jeden z izraelských komisařů volá abuna Eliáše o pomoc. Jestliže je někdo schopen zadržet pobouřený dav, pak je to on.

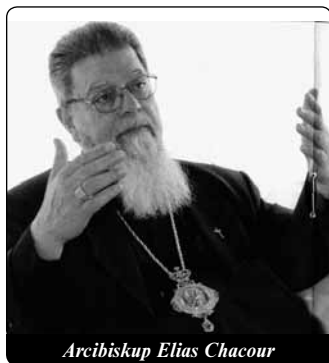
A skutečně - přátelskými slovy a gesty razí si abuna Eliáš cestu k autobusu. Více než hodinu promlouvá k rozbouraným lidem. Tak je možno odnést mrtvolu atentátníka. Zarmoucení lidé odcházejí domů. Druhý den se stal zázrak: desetitisíce křesťanů, muslimů, ale i Židů uposlechnou Chacourovu výzvu a uspořádají mlčenlivý pochod proti nenávisti a násilí, za pokoj a smíření.

Jako vyslanec míru cestuje arcibiskup Chacour k přednáškám do zahraničí. Nedávno byl také ve Vídni. Rámec pro jeho vystoupení tvořila prezentace knihy *Elias Chacour - Izraelec,*

Ten, který mluví srdcem

Arcibiskup Elias Chacour, neohrožený budovatel míru mezi Izraelci a Palestinci

Palestinec, křesťan. Jeho hlas, který je při osobních rozhovorech něžný, vyznívá jako mocná a vášnivá chvalořeč, jakmile začne hovořit o své zemi, o jejich otřesných dějinách, o své lásce k jejím obyvatelům, o naději, které se přes všechno zklamání nevzdává. „Že jsem izrael-

Arcibiskup Elias Chacour

ský občan, Palestinec a křesťan, není žádný protiklad, nýbrž jedinečná šance vytvořit mezi rozdílnostmi pravou harmonii,“ vysvětluje arcibiskup.

Rozumím velice dobře, o čemu jde, mluví totiž srdcem. Jeho teplo, přesvědčení a naléhavost se přenáší na partnera rozhovoru a současně ho strhují. Moje srdce si každopádně získal nejen proto, že jsem o otřesných dějinách jeho vlasti tak málo věděla.

Vzrušující je i jeho životní příběh. Narodil se v roce 1939 v jedné melchitské rodině. Melchitsko-katolická církev je označována také jako unionistická, s Římem sjednocená církev. Má však stejný kánon, stejnou byzantskou liturgii jako řecká pravoslavná církev.

Na své dětství má abuna Eliáš překrásné vzpomínky až do 9. roku života. Je nejmladší ze šesti dětí hluboce věřících manželů z Biramu, křesťansko-palestinské vesnice v Galileji. Již jako dítě slyší od rodičů, jak důležité je pro mír a spásu duše odpouštět. Každou sobotu po večeři prosí rodiče své

děti o odpuštění, pokud je v průběhu celého týdne nějak zranili. V jeho vzpomínkách je to ten „nejkrásnější obraz“ rodiny, soudí arcibiskup.

I když jeho matka neumí číst ani psát, její paměť oplývá díky její fantazii velkým pokladem příběhů. S malým Eliášem na klíně dává oživit pro děti příběhům z Bible. V noci spí děti na podlaze, střežené zleva i zprava svými rodiči.

Lidé v Biramu žijí na úrodné půdě. Je tu mnoho ovocných a olivových stromů. Eliáš se zvláště rád zdržuje v ovocných sadech. Zatímco rodiče pracují na poli, hraje si na okraji lánu. Později svým rodičům nosí vodu a jídlo a společně na poli pojedí.

Jako chlapec nemá Eliáš tušení, že situace v jeho zemi se již dlouho vyhrocuje. Od roku 1920 roste drasticky počet židovských přistěhovalců do Palestiny. Vzhledem k nákupům v zahraničí ztrácejí palestinští zemědělci odbyt. V roce 1935-1936 se konají proti přistěhovalcům velké demonstrace a stávkové akce, které jsou potlačovány násilím a krveprolitím. Situace se rok od roku vyostřuje.

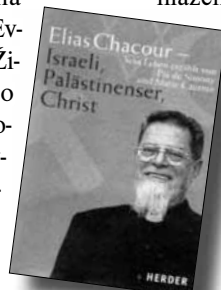
Každopádně Eliášovo krásné dětství rázem končí v roce 1948. Jednoho dne na jaře vypravuje otec Chacour dětem, že v Evropě bylo mnoho Židů popraveno nebo vyhnáno ze svých domovů. Vracejí se nyní do své staré vlasti, aby hledali nový domov. Několik židovských vojáků přišlo i do Biramu, aby zde krátký čas bydleli, než poputují dále. Děti se k nim mají chovat přátelsky. Na jejich uvítanou je zabít beránek.

Židovští vojáci však přicházejí ozbrojeni a šíří mezi obyvateli vesnice hrůzu. „Přenechali jsme jim naše domy a naše lůžka a spali jsme na střeších. Po deseti dnech nám řekli, abychom domy dočasně opustili, protože budou pravděpodobně napadeni nepřáteli. Předali jsme jim klíče. Vojáci budou vše střežit.

Tak jsme odešli. Dva týdny jsme pobývali dva kilometry od tud v olivovém háji. Pak se muži vrátili domů a s hrůzou zjistili, že vojáci jim zabránili vrátit se do vesnice, všechno zničili a zpusťovali,“ vzpomíná arcibiskup na zvrát ve svém dětství. Všichni muži - včetně otce a tří bratrů - byli jako údajní teroristé naloženi na auta a vysazeni daleko za hranicemi Izraele. „Nesměli se nikdy vrátit. Přijdou-li, čeká je smrt. Otec a bratři se toho však odvážili. Jako utečenci prošli mnoha arabskými státy a vrátili se takřka vyhladovělí,“ pokračuje abuna Eliáš. Matka se třemi menšími dětmi se mezitím usadila v opuštěné vesnici Giš v jediné světnici. Jednoho dne najde Eliáš zahrabanou mrtvolu, jednu z mnoha dalších. Vojáci začnou prohledávat krajinu a pátrat po palestinských obyvatelích. Od té doby žije rodina v úzkosti, že bude odhalena. Jednoho dne klepou v noci na dveře čtyři vysílání muži: otec a tři bratři, jedni z mála, kteří přežili.

14. května 1948 vyhlásí David Ben Gurion zřízení státu Izrael. Na 500 palestinských vesnic je zničeno nebo etnický vyhlazeno. Dochází ke strašným masakrům. 750 000 Palestinců je na útěku nebo jsou vyhnáni. Zbude méně než 100 izolovaných palestinských vesnic především v Galileji. Mnoho Židů není tehdy s jedním svých krajanů srozuměno a trpí s nimi, ale jsou bezmocní. V roce 1949 vyhánění pomalu ustává.

Mladý Eliáš nachází útěchu v dlouhých procházkách s Ježí-

šem, svým druhem, se kterým může o všem mluvit. Vyvinul se mezi nimi velice hluboký vztah. V roce 1950 přivolí otec Chacour, že bude pracovat na poli nového židovského vlastníka. Tím dosáhl, že jeho zamilované stromy staré více než 1000 let, nebyly pokáceny. Tři roky vydrží on a jeho synové tuto ponižující práci.

Eliáš nezažil ani v této době u svého otce žádnou zatrplost, vždy byl ochoten odpouštět. „Židé a Palestinci jsou pokrevní bratři,“ vysvětloval jednou nejstaršímu synovi, když přinesl domů zbraň na obranu rodiny. „Náš otec nikdy nechtěl použít násilí, abychom získali zpět svou zemi.

Ale také nechtěl, abychom zapomněli, že toto místo je zemí našich předků,“ vzpomíná syn pohnutými slovy. Žádný div, že obraz tohoto velkého muže v něm zanechal silný dojem.

Dvakrát rozhodl nejvyšší soud, že lidé z Biramu mají nárok na návrat. Ale vojáci prohlásili místo za vojenské území. Roku 1953 byly domy vyhozeny do povětří. Obyvatele se zděšení dívali, jak jsou jejich domy zničeny. Mladý Eliáš je v té době již v biskupské škole v Haifě, kam vzal biskup dvanáctiletého chlapce s sebou. Od roku 1954 je v malém semináři pro budoucí kněze v Nazaretě. Rád vstupuje do služeb Církve. Již jako chlapec nabídl při putování Ježíši své ruce a nohy, pokud by je Bůh potřeboval k obnovení míru.

Po semináři ho biskup posílá studovat spolu s jeho přítelem Farajem do Paříže. Šest let mají nadaní chlapci nabývat nejlepší kněžské vzdělání v Saint – Sulpice. Eliáš se přitom zabývá i dějinami Palestiny. To ho podněcuje, aby napomáhal míru ve své zemi.

Ze studia je mu jasné, že Židé, kteří vytrpěli strašná pronásledování, potřebují mít své útočiště. Palestina pro ně byla i po 2000 letech diaspory jejich zemí, kterou jim přislíbil Hospodin. Palestina je, jak řekl Theodor Her-

ZPUSTOŠENÝ KLÁŠTER V BAGDÁDU

Radikální islamisté vtrhli ve čtvrtek 31. května do chaldejského kláštera sv. Rafaela archanděla v Bagdádu, zpusťovali ho a zřídili si v něm vojenské stanoviště. Řeholnice byly v tu dobu mimo budovu. Jedná se zřejmě o akt pomsty šíitů, které chaldejský patriarcha odsoudil za atentát na sunnitskou mešitu.

4000 KŘESŤANŮ V INDII ZAJATO

Asi 4000 křesťanů protestovalo v New Delhi proti násilí, kterého se dopouštějí fanatictí hinduisté vůči křesťanům. Pořadatelé počítali se 2000 účastníků, ale počet byl dvojnásobný. Všichni byli zatčeni. Bylo to od roku 1997 poprvé, co byl zatčen tak velký počet křesťanů.

KRVAVÁ MINULOST ČÍNY

Kardinál Joseph Zen z Hongkongu vyzval čínskou vládu, aby se vypořádala se svou krvavou minulostí. Při jednom nočním bdění na památku obětí masakru na Náměstí Nebeského míru před 18 lety vyzval Čínu, aby smyla tuto skvrnu nedávné minulosti. Bdění se účastnilo 500 katolických věřících. Ve formě tichého pochodu vzpomněli na oběti masakru 55 tisíc lidí.

zl, „země bez národa“, která čeká na „národ bez země“.

Dnes to abuna Eliáš vysvětluje takto: „Konflikt mezi Židy a Palestinci je konflikt mezi identickými nároky na stejnou zemi. Židé říkají: – My jsme zde bydleli před 2000 lety a vracíme se zpět. Palestinci říkají: – To je již 2000 let země našich předků. Nemůžeme se vzdát naší země jen proto, že vy se vracíte. Můžete zde zůstat, ale spolu s námi. Každá z obou stran musí projevit ochotu a říct: – To je tvoje a také moje země. To je totéž jako: – Mám právo, ale i ty jsi v právu. Jen to může těmto lidem vrátit jejich narušenou důstojnost.“

Nehodí se toto konstatování i na mnoho situací v našem každodenním životě? Je opravdu

dobré naslouchat tomuto osvícenému, jasně myslícímu muži.

Ale vraťme se k jeho životní cestě: 24. června 1965 byl v Nazaretě vysvěcen na kněze a v srpnu ho biskup poslal do Ibillinu, jedné galilejské vesnice s tisícem obyvatel, která je známá skrze blahoslavenou Miriam. Tam nastupuje do obtížných poměrů. Vztahy mezi pravoslavnými, melchity, křesťany a muslimy jsou napjaté a všichni jsou dokonale chudí. Příznačná je farní budova: plná smetí a chaosu, bez elektriny, bez plynu, bez toalety. Abuna se nedá odradit. Ibillin je jako zkouška ohněm pro jeho úsilí v mírovém poslání.

Zjišťuje, že zde má přednost smíření uvnitř rodin, uzdravení lidské důstojnosti a jejich du-

ševních zranění jako následků válečných zmatků. Aby podnítil ke smíření, musí nejdříve zvednout to dobré v lidech. Sáhne po drastickém prostředku: po obřadech na Květnou neděli zamkne dveře kostela a prohlásí, že je neotevře, dokud se rodiny nesmíří.

Vypráví přítomným, jak důležité je odpuštění, že Ježíš, který je zde přítomen, chce v nich způsobit odpuštění a darovat jim lásku. Po nějaké době se zvedne jeden muž a prosí svou rodinu o odpuštění. Jeden po druhém se přidávají i další. Den končí slavností smíření. Byl učiněn velký krok.

Jako další krok otevře se třemi sestrami z Nazareta školku pro děti, které tráví svůj čas bez péče na ulici. Spolu se sestrami začne farář pravidelně navštěvovat domy. Pomalu se ve vesnici uvolňuje napětí. Počet návštěvníků mše svaté roste. Přinášejí s sebou na faru koláče a dveře jsou zde stále otevřeny.

Již je na obzoru další projekt: zajistit dětem a mládeži vzdělání. Chybí totiž školy a přístup k vyššímu vzdělání pro Palestince. V důsledku toho roste roztrpčenost a frustrace u mládeže, která nemá šanci na lepší zaměstnání. Otevření knihovny je prvním krokem tímto směrem. Základ tvoří jím darované knihy z doby vlastních studií. Radost ze čtení v místě je obdivuhodná. Brzy patří k dobrému tónu ukázat se s knihou pod paží. Zavede nedělní vyprávění z Bible pro děti a výuku pro ženy, se kterými navštěvuje různá svatá místa.

Daří se krok za krokem uvolňovat i hluboce zakořeněné nepřátelství mezi křesťany a muslimy. Abuna Eliáš zve muslimské obce, aby se modlily v jeho kostele, než bude obnovena požárem zničená mešita. I s pravoslavnými ho spojuje přátelství. Brzy dojde ke společným modlitbám. Letní tábory pro 5000 dětí jsou pro mládež požehnáním. ▶

Mezitím se stal pro svou angažovanost známým široko daleko. Je vždy na místě, když se jedná o to, hájit práva před izraelskou policií nikoliv násilím, ale slovy a skutky. Příklad: Zásah ve prospěch obyvatel v Bira- mu a Ikritu, kteří se chtěli vrátit na své území. Chacour navštívil v té věci premiérku Goldu Meierovou, která však záležitost ze státních důvodů odmítla. Zorganizoval tedy v srpnu 1972 v Jeruzalémě protestní pochod, který sám vedl. Protože je tak známý, připojí se tisíce účastníků, muslimové, křesťané, Židé a družové a také 70 profesorů z hebrejské univerzity a svým pochodem vyjadřují solidaritu s Palestinci. Světový tisk píše o této události, ale izraelská vláda zůstane neústupná.

Zasazovat se o mír není bez nebezpečí. Když chce v jednom uprchlickém táboře sloužit mši svatou, je unesen, protože ho pokládají za atentátníka.

Všechny tyto údery nemo- hou abunu Eliáše zastavit. „Pa- ne, odpusť jim, protože nevědí, co činí.“ Tato věta je, jak se zdá, jeho hlavním motivem. Slyšel ji od svého otce, když bylo zničeno jejich sídlo.

Odtud také jeho vytrvalé sledování mírových projektů. K nejzajímavějším patří jeho stavba: Gymnázium proroka Eliáše, křesťanská škola, která otevírá své dveře i pro muslimy a Židy. Když předložil plány na školu v roce 1982, byly zamítnuty. „Měl jsem proto zapomenout na svůj projekt? To neodpovídá mému charakteru,“ vypravuje arcibiskup s humorem. „Začali jsme stavět. Přišla policie a ptala se na stavební povolení. Odpověděl jsem, že nestavím z povolení, ale z cihel. Policista na to: – Bez povolení v civilizované zemi stavět nemůžete. – V civilizované zemi bych už dávno měl povolení, odpověděl jsem. Zlobil se a já jsem se zlobil ještě více.“

Přes policejní návštěvy pokračuje ve stavbě. Když dostal předvolání před soud, odpoví

židovskému soudci, že v přípa- dě, že stavba bude zbořena, pošle fotografie školy do celého světa. Nakonec soudce rozhodne, aby si opatřil právníka. Má na to pět týdnů. Do té doby nesmí být škola zbořena. S pomocí židovského soudce se Chacourovi podařilo termín několi- krát prodloužit, až si mohl za

zvláštních okolností koupit stavební povolení.

Mezitím je již v provozu nejen tato škola, ale i křesťansko-izraelsko-arabská univerzita: 4500 žáků – Židů, křesťanů a muslimů – navštěvuje učiliště, které je uznáno za pobočku univerzity v Indianopolis. „Jen společné vzdělávání pomůže naučit

Kristina Ponsardová

Každé dítě je mistrovské dílo

Děti – jaký je to zázrak!

Být rodičem není žádný poklid, to ví každý z nás. Výchova je obtížný úkol, při kterém se člověk snadno může cítit přetíženo. A věci se s postupem doby nelepší, pokud věříme přísloví: Malé děti – malé starosti, velké děti – velké starosti.

Souhlasí. Naše děti nás o tom přesvědčují. Ale kromě probdělých nocí, výbuchů hněvu a špatné nálady v některých dnech jsou zde malé i velké radosti, tolik zmrtychvstání po hodinách zoufalství, tolik světla na okraji temných mraků! Co zůstane ze všech starostí a utrpení tváří v tvář lásce, která naplňuje naše rodičovské srdce?

Často nedokážeme říct našim dětem, jak velice je máme rádi. Ale sotva je některé z nich v nebezpečí, již jsme připraveni ke všemu, abychom jim pomohli. A když některé z nich zemře, je to rána, která se v nás nezavře do konce života.

Každé dítě je nenahraditelný poklad, mistrovské dílo, jehož velikost zde na zemi nejsme schopni docenit. Jako rodičům je nám dána milost odhalit v dítěti všechno krásné, všechno, co ho činí jedinečnou, nekonečně drahou osobností. Proto žádný strach, obdivujeme klidně své děti: láska nedělá slepým, naopak! Dává nám vidět hlouběji. Za vněj-

ším zdáním a jevem určité ošklivosti, za přechodnými napětími. Naopak pýcha a pocit vlastníka vedou tyto rodiče k tomu, aby se na své caparty dívali jako na ty, kteří vypadají nejlépe s tím, že za tyto jejich přednosti mohou jen oni sami. Přitom se naše srdce tak zužuje, jakmile vstupujeme do soutěže. Ale naše děti nejsou lepší než ostatní a také jimi nepotřebují být. Jsou prostě samy sebou: a přitom jsou nesrovnatelné.

Děkujeme Bohu za naše děti, nejen za celou rodinu, ale za každé dítě zvlášť: za to, co vidíme, ale i za to, co sami nepoznáváme.

Dokonce i v hodinách malomyslnosti a zoufalství, když některé naše dítě vystavuje naši naději velké zkoušce, musíme děkovat: „Dnes, Pane, poznáváme špatně tvé dity, které jsi vložil do našich dětí. Ale ty je vidíš, a to nám musí stačit. Děkujeme ti za všechnu krásu tohoto dítěte, i když ji ještě sami nepoznáváme. Děkujeme ti, že jsi nám je svěřil, a radujeme se z plánu lásky, jaký máš s tímto dítětem. Jaké je to štěstí vědět, že je to tvoje dítě a že přes všechny naše slabosti a chyby, přes všechno naše selhání přijímáš je k sobě jako své.“

Familie Chrétienne
28. 4. 2001

jak přijímat rozdílnosti a vážit si jich. Tak můžeme také vytvořit určitou jednotu,“ vysvětluje Chacour. Že ke vzdělávání patří i vzdělávání srdce, je zřejmé z následujících slov: „Moje škola je křesťanská škola, ale není otevřená jen pro křesťany. Je to škola, kde objímáme své židovské a muslimské děti.“ „Já nejsem misionář pro Mohameda nebo pro Židy. Hlásám Ježíše Krista ve škole pro všechny křesťanské děti, ale tak, abych neuzrazil jinověrce.“

Jaké plody toto soužití už u mladých lidí přineslo, ukazuje tragický sebevražedný atentát jednoho Palestince v Tel Avivu: 15 Židů přišlo o život a 86 bylo zraněno. Na prosbu studentů z Chacourovy univerzity přišlo 15 zdravotních sester do Ibillinu odebrat od 300 palestinských studentů krev pro zraněné Židy. Je to paprsek naděje pro Židy i Palestince, že budou moci jednou uspořádat svou budoucnost.

2. dubna 2005 posvětil Chacour nový chrám Horského kázání, kde již v roce 2004 uspořádal velký mírový koncert před vyslanci z mnoha zemí a členy izraelské vlády, s židovským sborem a palestinským orchestrem. Ve své řeči připomněl přítomným, že všichni přišli na svět sobě rovni jako nahé děti.

V únoru 2006 ho Benedikt XVI. jmenoval arcibiskupem v Galileji. Má teď mnoho úkolů, ale ústřední záležitost se nemění: vrátit lidem důstojnost a změnit nepřátelství a nenávisť na pochopení a lásku. Žádný div, že tento muž Boží, pro kterého je „nejlepší ta cesta, kterou mi Ježíš ukázal“, byl již třikrát navržen na Nobelovu cenu míru.

Když jsem ho po tiskové konferenci poprosila o jeho pozhénání, opravil mě: „Jen Bůh žehná.“ Usmál se a udělal mi pozhénání.

Z Vision 2000 - 3/2007
přeložil -lš-

Nedávno mi jeden starý muž, který téměř polovinu svého života strávil ve věznicích, vyprávěl svůj sen, který od základů změnil jeho život.

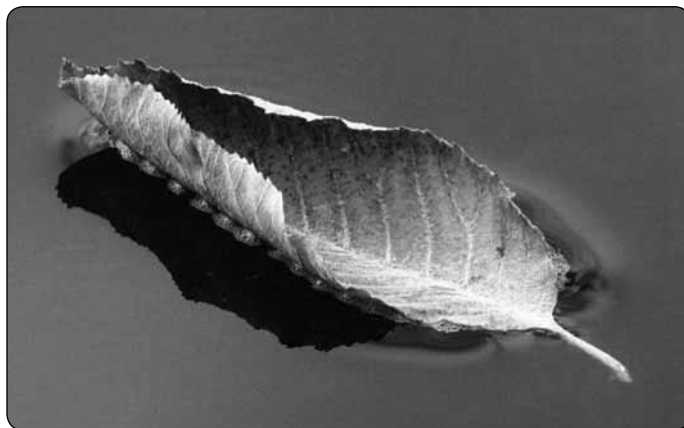

„Ležel jsem v posteli a přemýšlel jsem, jak to často dělám, o svém zpackaném životě, a všechnu vinu jsem přičítal svým rodičům, především otci, který nás kluky často bil. Ale i své matce, která pro nás měla tak málo lásky. A přitom jsem měl v mládí takové strhující sny o svém životě a chtěl jsem všechno udělat tisíckrát lépe než moji rodiče! Ale všechno dopadlo jinak, strašně jinak. Když jsem se tak celé hodiny zabýval podobnými myšlenkami, konečně jsem usnul. V noci se mi ve snu zjevila moje matka: krásná a půvabná. Nikdy mi na mysl nepřišlo, že byla kdysi tak krásná. Usmívala se na mne a řekla mi: – Dítě, tvůj otec a já jsme kdysi měli také krásné sny o životě, když jsme se milovali a řekli jsme si své ano. Ale nakonec všechno dopadlo jinak, zcela jinak, a ty víš jak. Přišla jsem za tebou, abych ti něco řekla. Ty sny, které my lidé máme, ty velké a krásné sny přišly do našeho srdce z nebe, ale během času zase tiše odcházejí zpět do nebe. Teprve v nebi se naše sny naplňují, když jsme tam potom spolu jako jedna rodina. Snadno zapomináme, že zde na zemi je teprve začátek pravého věčného života. Mysli na to, moje dítě, a budeš mnohemu lépe rozumět...“

„Konečně mohu děkovat svým rodičům“

Muž mi potom vyprávěl, jak se začal na své rodiče dívat snem jejich života. Poprvé v životě si uvědomil, že také byli kdysi mladí a byli plni snů a chtěli vlastně pro své děti jen to nejlepší. Ale „osud“ jejich sny poničil, aspoň tak to všechno prožíval. Muž pokračoval: „Konečně jsem mohl svým rodičům lépe porozumět a mohl jsem je poprosit, aby mi odpustili. A věřte mi, teď mohu svoje rodiče milovat. Ano i děkovat jim a pokouším se vzpomínat na všechno dobré, co mi v životě prokázali a za co jim teď děkuji. Nevěřil byste, co všechno mi teď přichází na mysl, když myslím na své dětství a mládí, tisíce krásných věcí. A dnes vím, že to byli docela milí rodiče, ale já jsem je takové prostě neviděl. A to, co nebylo dobré, co mi způsobilo bolest, to jim odpouštím stále znovu, kdykoliv mi to přijde na mysl. A nepřipadá mi to těžké, když si uvědomím, kolika lidem jsem já způsobil bolest.“

Jsou to dojemné zážitky, které mohu jako duchovní pastýř prožít. Cítím u tohoto muže jeho skutečnou velkou lásku k zemřelým rodičům a jeho velkou vděčnost. Napadá mě jedno místo z mystických spisů blahoslavené Kateřiny Emmerichové, které jsem jednou četl. Píše: „Žijeme z dobra našich zemřelých rodičů a prarodičů, a zapomináme, co jsme jim dlužni a jak velice oni touží po našem díku.“

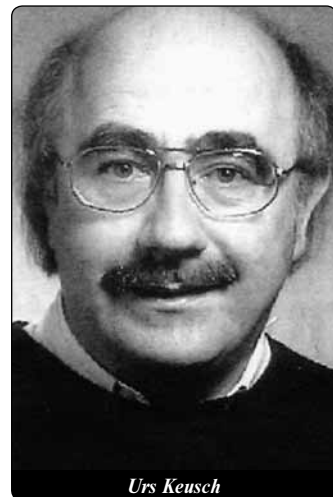
Toto „jak velice touží po našem díku“ se mě při prvním čtení hluboce dotklo, protože já sám jsem na to nikdy nemyslel. Rodiče požadují naši vděčnost! Proč? Protože nás milovali a chtěli by, abychom my je milovali i za hrob. Protože my jsme jakožto živí a zemřelí členové jedné rodiny v Boží lásce. A čím více se navzájem milujeme, tím více a hlouběji prožíváme tajemství Boží lásky.

V pověsti svatosti zemřelý P. Pavel Moll jednou řekl: „Rodiče v nebi se ustavičně u Boha zastávají svých dětí zde na zemi.“

A proto, právě proto, že pro křesťany vlastně není smrti, protože žijeme ve společenství svatých, protože jsme velká Boží rodina, proto mají děti vděčně vzpomínat na svoje rodiče a nejen jim ze srdce odpouštět bolest, kterou jim způsobily, ale celý život jim mají z celého srdce děkovat za všechnu lásku, kterou od nich zakusily. Jelikož jsme sami zde na zemi chudí na lásku a ctnosti, nedovolme si nikdy žádné nelaskavé slovo ani myšlenku o svých rodičích! Proto říká staré latinské přísloví: „De mortuis nil nisi bene.“ – O mrtvých nic, jen dobře!

Proto nás Církev vede k tomu, abychom se modlili za své předky a rodiče, a dělá to sama také při mši svaté. Modlitba vycházející z věřícího a vděčného srdce je nejkrásnější výraz vděčnosti,

především pokud ještě rodiče nedospěli k plnému patření na Boha, když musí ještě procházet očistnou cestou, která je někdy dlouhá a bolestiplná.

Urs Keusch

Pavel Moll jednou řekl: „Duše v očistci vnímají hádky rodinných příslušníků zde na zemi a toto vědomí zvětšuje jejich trápení.“

Nejen bolest a smutek máme svým rodičům připisovat, ale i radosti! Proto si máme vzpomínat na všechno dobré od našich rodičů, a to, co se jim nepodařilo, jim máme odpouštět a doporučovat Božímu milosrdenství. Nesmíme také zapominat, jak nablízku nám naši zemřelí rodiče jsou, jak velice nás milují a jak velice se oni za nás modlí, a že naše láska a naše vděčnost je činí šťastnými a přibližuje jim blíže jejich sen, který v životě kdysi měli.

Není to důvod, abychom při každé mši svaté děkovali nekoněčné Boží lásce? Vždyť skrze smrt a zmrtvýchvstání svého jednorozrozeného Syna nám daroval víru, že smrt neusmrčuje, nic ve skutečnosti nerozděluje, nýbrž nás ještě více spojuje všechny v jeho lásce do milující a smířené rodiny, ve které všichni zpívají Aleluja! Sláva tobě, Kriste!

Z Vision 2000 - 3/2007
přeložil -lš-

Ústava v Indonésii zaručuje křesťanům (a čtyřem dalším státem uznaným náboženstvím) svobodu vyznávání vlastní víry. Praxe každodenního života se však velice odklání od této deklarace. (Ostatně tak je tomu ve všech státech s islámskou většinou.)

Indonésie je nejlidnatější islámskou zemí na světě. Obývá ji více než 200 mil. lidí, z nichž asi 10 % (kolem 20 mil.) jsou křesťané. Rozhodující většina indonéských křesťanů jsou katolíci. Ústava jim zaručuje svobodu, ale praxe je jiná. Existuje např. faktický zákaz přístupu křesťanů k vyšším úřadům ve vládě i v armádě.

To, co je „shora“ deklarováno, „dole“ v jednotlivých provinciích je radikálním způsobem upraveno místními úřady, které mají nejčastěji charakter ozbrojené islámské skupiny. Výmluvné jsou již číselné údaje. Stačí připomenout, že v letech 1978–1998 bylo v Indonésii zničeno 385 katolických kostelů, z toho v posledních dvou letech toho období 118.

Vlny nenávisti vůči křesťanům vyvolává nejen odpor k nim jako k „nevěřícím“. Přistupují k tomu i národnostní a ekonomické důvody. Většina indonéských katolíků jsou původem Číňané a v Indonésii takřka 80 % soukromého vlastnictví patří čínské etnické skupině, která je známá svou pracovitostí a dovedností. Odtud vyplývá, že je snadné podnitit k útokům na křesťany nejen z důvodů, že jsou to „nevěřící“, jak říká Korán, ale také z důvodů „sociální spravedlnosti pro vykořisťovaný indonéský lid“. Toho často zneužívá vláda, aby si pro indonéské veřejné mínění našla obětího beránka, na kterého pak svalí odpovědnost za ekonomické problémy a politické zmatky.

Sledovaná eskalace násilí proti křesťanům v Indonésii mě-

Křesťané v Indonésii a Východním Timoru

la vlastně toto pozadí: celoasijská hospodářská krize s růstem nezaměstnanosti s oslabením měny a odstranění dlouholetého diktátora generála Suharta.

V říjnu 1996 začaly pogromy na křesťany na ostrově Jáva. 10. října 1996 skupina muslimů vypálila 30 kostelů, zabila šest lidí, kteří byli v kostelích spaleni. V prosinci 1996 se úto-

ky přenesly do západní části ostrova. Na druhý vánoční svátek bylo vypáleno 13 kostelů a jedna škola v Tasik Malaya. V Manangu vtrhlo při půlnoční mši do katolického kostela 50 muslimů. Kněz byl krutě zbit.

K násilí proti křesťanům došlo i v Djakartě. V neděli 22. lis-

topadu 1998 muslimské ozbrojené skupiny spálily 13 kostelů a zabily 13 křesťanů. Zástup útočnicků křičel: „My jsme muslimští páni a oni jsou křesťanské svině.“ „Zabijte všechny pohany!“

V současné době arénou největších pronásledování křesťanů jsou ostrovy Moluky. Od roku 1999 zde vzrostla aktivita

islámské teroristické skupiny „Bojovníci svaté války“. Ta má na svědomí smrt 5 tisíc křesťanů a nucenou emigraci 500 tisíc dalších, kteří odmítli přijmout islám.

Postup bojovníků džihádu na Molukách je všude stejný. Preferují „obrácení“ celých vesnic.

Jejich křesťané dostanou ultimátum: buď to islám, nebo smrt. Často toto nucené obrácení doprovází obřízka, přičemž brutálně se postupuje hlavně vůči ženám.

Za pozornost stojí, že islámská bojovníci šíří tak prorokovu víru za pasivity indonéské armády, která by měla chránit svobodu a bezpečnost křesťanů. Znamé jsou i případy, kdy se armáda k bojovníkům sama přidala.

19. června 2000 se oddily indonéské armády připojily k islámským extrémistům při masakru ve vesnici Duma na ostrově Halmahera. Všech 208 osob, které hledaly útočiště v kostele, bylo bestiálně zabito. Ti obyvatelé, kterým se podařilo zachránit a prosili páni viceprezidentku Sukarnoputri o intervenci, dostali odpověď: „To nepatří k mým povinnostem.“ (...)

Více než 25 let prožívali podobný osud jako v Indonésii také křesťané ve Východním Timoru. Do roku 1975 byla jeho východní část portugalskou državou, pak získal Timor nezávislost. Tuto skutečnost neuznal indonéský generál Suharto a provedl invazi. Okupace Timoru trvala do roku 2002. Bylo to období skutečného pekla.

V tu dobu zahynula čtvrtina všech obyvatel. V roce 1989 vyslal katolický biskup v Dillí Carlos Bello výzvu generálnímu tajemníkovi OSN, aby podpořil úsilí o nezávislost Timoru. Ve výzvě stála věta: „Jako lid a národ umíráme!“

V nejobtížnější době byla hlavní oporou obyvatel katolická církev. Jejich řečníkem byl biskup Martinho Lopez, který byl nakonec přinucen, aby ostrov v roce 1983 opustil. Jeho nástupcem byl biskup Bello, známý na celém světě jako bojovník za nezávislost Timoru. Boj

KRVAVÉ SLZY

V těžce postižené oblasti Srí Lanky putují věřící houfně k soše plačící Madony. Dochází zde ke krvavým střetům mezi rebely a armádou. V jednom soukromém domě na severu země v Jaffna začala socha Panny Marie Lurdské ronit krvavé slzy. Oznamovala to Caritas Srí Lanka. Soška byla přenesena do místního kostela. Mnoho lidí k ní putuje, aby odtud v modlitbě čerpali novou naději. Podle vyjádření biskupa není pro tento jev žádné přirozené vysvětlení. Biskup Thomas Savundaranayagam několikrát vyzval válčící strany ke smíru. Jaffna se nachází v těžké krizi, protože vláda uzavřela jedinou dálnici, která spojuje tento poloostrov se zbytkem země. Chybí zde potraviny i léky.

ŽALOBA PROTI SPOLKOVÉ ZEMI BRANDENBURSKO

Iniciativa Opus Dei podala žalobu proti Spolkové zemi Brandenbursko, jejíž ministerstvo odmítlo povolení ke zřízení soukromého gymnázia, ve kterém nemá být uplatněna koedukace obou pohlaví. Žalobci nepochybuji o svém úspěchu. Jejich záměr je v souladu s usnesením UNESCO z 14. 12. 1960. Podle vyjádření mnoha právníků je rozhodnutí ministerstva neudržitelné.

za svobodu byl veden pokojnými prostředky a modlitbou. Biskup Bello se stal nakonec nositelem Nobelovy ceny míru.

Církev dbala i o zachování kulturního dědictví, především jazyka (dialekt tetun), který se lišil od jazyka bahasa, který zaváděli okupanti. Mše svatá sloužená v jazyku tetun byla znamením odporu proti politice praktikované ve Východním Timoru.

Jinou postavou mírového boje za nezávislost byla řeholnice Maria Lurdes, nazývaná „Matka Tereza Východního Timoru“. Řád, který založila, poskytoval dvacet let charitativní pomoc tisícům Timořanů. Tato pomoc byla nezbytná zvláště v posledních krvavých letech okupace. Když byl v roce 1998 odstraněn generál Suharto, vznikla příležitost pro osamostatnění Timoru. V referendu, které zorganizovalo v roce 1989 OSN, 78 % obyvatel se vyslovilo pro samostatnost. Účast na referendu činila 98 %.

Indonéská armáda na to odpověděla likvidační akcí, která měla předejít již před referendem, kdy ozbrojené skupiny islamistů zavraždily na 200 křesťanů. V dalších měsících zahynulo 10 tis. křesťanů a kolem 200 tis. muselo opustit svůj domov. Konec tomuto řádění učinily síly OSN. V květnu 2002 se stal Východní Timor nezávislým státem.

Kněz Francisco Maria Fernandes, jeden z vůdců hnutí za nezávislost, který se vrátil domů po 25 letech vyhnanství, řekl novinářům na otázku, zda během té doby stále věřil v získání nezávislosti: „Všude na světě se mě lidé ptali: Proč to děláš? Vaše věc je prohraná. Svět vám nikdy nepomůže, nepřátelé vám nedovolí, abyste se oddělili. Proč to nevzdáte? **Ale my jsme měli jednu věc, o které tito lidé nevěděli: důvěřovali jsme Bohu. To je vítězství víry.**“

*Z Mijujcie się 5/2006
přeložil -lš-*

Bo hužel jsme na cestě zapomenout na toto staré přesvědčení. Duch doby nám už dlouho namlouvá, že jsme autonomní. Každý je strůjcem svého štěstí. Bůh, pokud je, žije někde hrozně daleko a nanejvýš dal kdysi do pohybu tento svět. Ale teď už jsme my sami pány ve svém domě. Čím více tento neoliberalismus určuje dění těchto dnů, tím více se také šíří názor: Co každý sám pro sebe neudělá, to vlastně neexistuje. Pomoz si sám, a Bůh ti pomůže.

V takovém světě je však obtížné rozvíjet vděčnost. Protože pak všechno, co se mi vrací jako pozitivní, je z tohoto pohledu výsledkem mého vlastního úsilí, tedy nic, za co bych měl děkovat.

Jistě, v celém svém životě jsem odkázán na činnost druhých: na chleba od pekaře, na informace z médií, na auto z továrny. To všechno však vnímám jako samozřejmou nabídku dobře organizovaného hospodářského systému, který své služby poskytuje vlastně anonymně: v supermarketu, v automatu na jízdenky, v samoobslužné restauraci. Konzument čeká, že bude obsloužen, ostatně také za to platí...

V tomto systému se od jednotlivce vyžaduje, aby se držel pravidel hry tohoto systému. Pak vydá očekávané plody. Zachováváme pravidla silničního provozu a díky tomu se dostaneme rychleji někam dále. Provádíme svou práci a dostáváme mzdu. Služba za službu a člověk je něco jako jedno kolečko velkého mechanismu a jeho osoba se ztrácí ze zorného pole.

Vděčnost je však pocit, který pociťuji vůči osobám, od nichž jsem zakusil něco dobrého – z jejich přičinění, z jejich dobré vůle, jejich námahy.

Vděčnost roste s tím, jak si uvědomuji, že každodenní služby, kterých využíváme, nasazení, vytrvalost, dobrá nálada, to všechno vyžaduje nesmírný počet druhých lidí. Nejzřetelnější je

Nezapomeň poděkovat!

O obtíži vnímat množství dobra

„Zaplať Pán Bůh, všechno dobře dopadlo,“ skončila nedávno své vyprávění jedna paní o své nehodě. Neměla v úmyslu těmito slovy vzdát chválu Bohu, protože je nevěřící, ale je to takové rčení naší kultury, které vyjadřuje pozůstatek starého přesvědčení, že všechno dobré pochází od Boha.

to tam, kde stojí v popředí osobní dimenze této služby: ošetřování nemocných a starých osob nebo více méně vřídlná obsluha v restauraci, více či méně trpělivě poskytované vyučování...

Aby rostla naše vděčnost, musíme mít otevřené oči pro jednotlivé reality: že ve skutečnosti nikdo není zcela autonomní, ale závisí na svém okolí. To mě

přivedlo k poznání, že jde o nový pohled na věci: na maličkosti všedního dne, na úsměv vnučka, na zpěv ptáčka, slunce na nebi a studenou vodu ve sklenici, dobře fungující počítač, povzbudivá slova mé ženy, přátelský pozdrav prodáváče, skutečnost, že můžeme žít v míru. Celý náš den naplňují skutečnosti, které mohou za sebou zanechat stopu radosti. Že lidé uznávají vděčnost, vyplývá nakonec i z výzkumů, že naše hormonální soustava reaguje pozitivně na postoj vděčnosti.

Jde tedy o nový pohled na naši životní realitu. Naše vděčnost za všechno každodenní ústí nutně do velké vděčnosti, vděčnosti Bohu, tajemnému prameni všeho dobrého na tomto světě. Je zde vždy Někdo, komu můžeme děkovat. A my křesťané známe jeho tvář, protože Bůh se stal člověkem. Kdo potká Ježíše Krista, získává půdu pod nohama, která mu otevírá naději na věčný život, které bohužel hro-

zí, že se ztratí v honičce za pozítkem a zábavou.

Jak vděčný musím být, že Pán dal mému životu hluboký smysl, který překračuje všechny nezdary, že je mi každodenně po boku, dává mi sílu, provází mě, povzbuzuje, abych měl oči otevřené pro všechno dobré a krásné na tomto světě, především však pro krásu mých společníků.

Bylo to při mši svaté o Velikonocích, kdy jsem si mohl náhle uvědomit: Podívej se kolem sebe, všichni před tebou, za tebou a vedle tebe jsou Boží děti, které nosí v sobě hlubokou touhu být přijímány. Každý chce vlastně konat dobro a také to dělá na širokých cestách svého života. Každý nese v sobě svoji vnitřní krásu, kterou je třeba odhalit. Každý je Bohem povolán ke svému zcela osobnímu životnímu příběhu, každý bez výjimky!

Protože my křesťané nejsme v první řadě příslušníky náboženství, které nám předepisuje pravidla chování, rituály a formy modliteb, nýbrž v první řadě jsme Boží děti: cenné, drahocenné, a to mnohem více, než můžeme tušit. Tato velikost má zcela jiné znaky než ty, které se běžně oceňují. Nevyplývají z hodnocení, kdo je krásnější, rychlejší, inteligentnější, pohotovější udeřit. My odvozujeme svou velikost z povolání k jedinečné službě v Božím království, kterou nikdo jiný nemůže převzít. Každý je obzvláště cenný, Bohem milovaný. Není to snad důvod k opravdové vděčnosti?

*Z Vision 2000 - 3/2007
přeložil -lš- (Kráceno)*

Ó Bože, jak dělají tito zkažení lidé špinavými a odpornými nejen druhé, ale i sami sebe! Sám ďábel poté, co je poskvrní, se jim vysmívá, pohrdá jimi a depťá po nich. Jsou hanbou společnosti a rodiny, lidem k posměchu a Bohu k hněvu.

„Odkud vůbec přichází tak veliké a tak politováníhodné zavržení, které na sebe strhává tvor tak vznešený, schopný věčné blaženosti a radosti u Boha, bytost stvořená k Božimu obrazu, vykoupená Boží Krví, zasvěcená Duchu Svatému, obdařená vírou živěnou Bohem a stvořená pro nesmrtnost? Jak je to možné, ptám se, že tato bytost se nehanbí tak se zablátit a žít ve zvrácenosti těla a smyslu? Je to zřejmě spravedlivý trest za to, že opustila svého Snoubence Ježíše a zamilovala se do mrzkosti. Spravedlivý trest za tuto pýchu, že raději pase vepře, než aby zůstala v domě svého Otce. Ó pošetili smrtelníci, nemilujte to, co vás za vaši lásku špiní, co vás zotročuje, když to získáte, a co vás tak mučí, když to ztratíte!“ (De Convers. Cle. hl. XII.)

1. Trápení

Prvním smutným důsledkem nečistoty je, že rozněcuje v srdci a v těle smilníka oheň, který ho pálí a stravuje. Podobně jako oheň, který se vznítí na půdě nějakého domu, rozšíří se velice rychle a zachvátí celé stavení, tak se také smilstvo, které se uchytilo v duši, pokud není včas udušeno, rozhoří do takového požáru, že nezůstane nic ušetřeno, ani mysl, ani srdce, ani smysly, ani údy. Oheň vášní *sežehl mladé muže*, píše Žalmista (Ž 78,63) a *nečistý oheň sežehl svévolníky* (Ž 106,19). Job říká: *Mrzkost, nepravost hodná odsouzení, do kořenů zničí všechnu úrodu* (Job 31,11–12). O těchto slovech říká sv. Řehoř: „Co jiného je nečistá vášně než oheň, a co jiného nestoudné myšlenky než sláma? A kdo by nevěděl, že jedna jiskra vhozená do

slámy v krátké době zapálí celý stoh, pokud se rychle neuhasi“ (In Iob). Svatý Ambrož říká: „Vilnost je krutý oheň, který neustává ani na okamžik, hoří ve dne v noci a jeho plamen stravuje dokonce i sen“ (In Psalm. I). Svatý Jeroným dodává: „Ó chlipnosti, pekelný ohni, jehož plamenem je žádostivost, jehož jiskrami jsou nemravné řeči, jehož dýmem je šílenství a koncem peklo!“ (In Epist.). Svatý Tomáš Akvinský píše: „Nečistá duše se ocitá ve vařícím kotli 1. z důvodů ohně žádostivosti; 2. z důvodu hrubých skutků; 3. pro černou temnotu poskvrny. Tak je ještě více rozněcována: 1. šílenstvím zaslepené lásky; 2. žářem hněvu a hádek; 3. pekelným ohněm“ (De Peccat.). O nemravných soudcích, kteří chtěli svést Zuzanu, říká Písmo, že *se pomátli na rozumu, byli posedlí vášní* (Dan 13,9–10). Démon se spojuje s vášní a oba o překot útočí na nezřízené srdce, až je přemůže touha po hříchu. Svatý papež Řehoř říká: „Zatímco touha po věcech Božích působí radost, touha po tělesnosti sužuje. Zatímco první touha je vznešená a velká, ta druhá je zavrženíhodná a vilná. Tělesné hříchy vylučují duchovní radosti a zbavují hříšníka smyslu pro cokoliv vznešeného“ (Homil.).

Titus Livius říká, že zženštilost (homosexualita, pozn. př.) Římanů byla hlavní příčinou, proč je porazil Hanibal. Ochromila jejich síly a vysála jejich srdce (Hist. Rom.) Cicero cituje Architu Tarentského, který říká, že není na světě nebezpečnější a hanebnější mor než smyslná rozkoš. Z ní se rodí zrady vlasti, ona ničí trůny a paláce a vyvolává války mezi národy. Není zločinu a hanebnosti, na které by se nepodílela chlipnost. Kolik otrav, kolik zabitých nemluvnat, kolik násilí! (De Senec.)

Tělesná vášně zbavuje člověka nadání, úsudku, fyzických

i morálních sil. Zabíjí rozum, dává člověku zpustnout, zotročuje vůli, ničí odvahu. Tato vášně je deliriem duše.

2. Pohoršení

Další zhoubou, kterou působí nečistota, je pohoršení. Chlipník je poskvrněn a poskvrňuje druhé. Je to smrtonosná vůně, která vede ke smrti (2 Kor 2,16). Nečistota všechno kazí a všude proniká. Pohoršení se šíří na hostinách, na slavnostech a bálech, v divadle, v konverzaci, špatnými knihami... Pro toto pohoršení nic není svaté, nic posvátné, nerespektuje nevinnost, věk, pohlaví, slzy, místo ani čas a nevyhýbá se ani osobám zasvěceným Bohu.

3. Zaslepenost

Svatý Cyril Jeruzalémský říká: „Rozvášněná smyslnost nic nevidí, protože je slepá“ (Hom.). Svatý Pavel říká: *Člověk tělesný nepřijímá pravdy, které pocházejí od Boha. Zdají se mu hloupé a nemůže je pochopit* (1 Kor 2,14). Chlipný člověk má oči, ale nevidí, má mysl, ale nechápe, protože nečistí jsou jen jako hromada masa. Není vášně, která by více zaslepovala rozum než neřest smilstva. Ona je matkou a živitelkou frivolnosti, nestálosti, zbrklosti, nerozvážnosti, sebelásky a nenávisti k Bohu, nezřízené touhy po přítomném životě a hrůzy ze smrti a soudu. Není větší zaslepenosti než té, která žene mladé, aby se navzájem hanobili, ničili svou budoucnost pro chvilku rozkoše..., je to větší zaslepenost než ta, která po dosažení rozkoše nechává ležet oběť omráčenou a rozladěnou v hříchu.

Hlavní příčiny nečistoty

Svatý Bernard říká, že smyslnost je kočár hříchu, smrti, ďábla a pekla. Jeho čtyři kola jsou otupělost, marnost, nestřídmost a neskromnost. Táhnou ho dva

koně: nadbytek a hojnost; sedí zde také lhostejnost a opovážlivá důvěra (Serm. XXXIX in Cant.).

Schody, po kterých se sestupuje ke smyslnosti, jsou: život v hojnosti, mnoho pití, nebezpečná podívaná, která uráží čistotu a stud, špatné knihy a obrazy, obscénní písně, špatná společnost s rozvedenými a důvěrný styk s osobami druhého pohlaví.

Pomyslete, jak klesl Samson, David, Šalomoun, a uvažte, zda máte více síly než ten první, více svatosti než druhý a více moudrosti než třetí, a bojte se a třeště. Pomyslete, zda jste schopni udržet se uprostřed nebezpečí, vy, kteří jste tělem tak slabí a křehcí jak sklo, když padli ti, kteří byli jako mohutné cedry a pevní jako balvany. Nečistota je oheň, nepřipravujeme mu stravu.

Do propasti neřesti vede pět cest: myšlenky, touhy, slova, pohledy a skutky.

1. Myšlenky. Nezřízené myšlenky vzdalují do Boha (Mdr 1,3), pro kterého jsou odporne (Př 15,26). Neboť jak říká sv. Caesarius d'Arles, odvrací se od nich s takovým odporem, že ve srovnání s tím je odpadní kloaka ničím (Hom. XI.).

Kde jsou vaše myšlenky, píše sv. Bernard, tam jsou i vaše city. Jestliže se zabývají nečistými věcmi, Duch Svatý se od vás vzdaluje a Boží chrám se stává příbytkem ďábla, protože Satan se zmocňuje toho, co patřilo Bohu. Proto když se do vaší mysli vkrádá nečistá myšlenka, ihned ji zažeňte a nezapomínejte se jí, nedovolte jí, aby vstoupila do vašeho srdce. Zažeňte ji ihned a snáze vás opustí. Nečistá myšlenka plodí zalíbení, zalíbení podněcuje k souhlasu, souhlas vede ke skutku, ze skutku se stává zvyk, zvyk se mění v nutnost a nutnost s sebou nese smrt (De inter. domo hl. XXXIX). Do jaké propasti vede nečistá myšlenka!

Špatné myšlenky jsou jiskry, a pokud nejsou ihned uhašeny, zapálí oheň žádostivosti, který hnízdí v popelu těla, a vyvolá mohutný požár. Všechny důvody mluví pro to, abychom neotáleli, ale ihned je uhasili, ať přicházejí z kterékoliv strany, ať už od tvorů, nebo od naší vlastní žádostivosti.

2. Do smyslnosti upadáme touhami. Ježíšova myšlenka to vyjadřuje nad slunce jasně: *Každý, kdo se dívá na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci* (Mt 5,28). Proto sv. Pavel nabádá Řimany, aby nerozmazlovati tělo tak, že to probouzí zlé žádosti (Řím 13,14).

3. Do nečistoty upadáme pomocí slov. *Čeho je srdce plno, to ústy přetéká*, říká Ježíš Kristus (Mt 12,34). Nestoudné řeči jsou tedy znamením nečistého citu a srdce. A to i přesto, že je mnoho lidí, kteří si myslí, že to není zakázané. Je to jen žert, odpovídají. Ale s hříchem se nežertuje. Urážka Boha a pohoršení bližního nejsou žádné žerty. Svátý Caesarius nám říká: „Ať jste kdekoliv, ať vám z úst nevychází žádné nemravné nebo mrzké slovo, jak se sluší na křesťany“ (Ef 5,3).

4. Do smyslnosti upadáme skrze pohledy. U Sirachovce čteme, že osoba se pozná podle očí (Sir 19,26). A jsou *taková srdce, která mají oči jen pro nějakou cizoložnici a jsou nestydatá v hřích* (2 Petr 2,14). Proto sv. Augustin mohl napsat: „Nikdo ať neříká, že má čistou duši, jestliže má nestoudné oči: žádostivé oči jsou znamením chlípné duše a nečistého srdce“ (Epistola 109 – In Reg. Ad Servos dei).

Oči mají nesmírnou sílu, aby zranily smrtelně duši i srdce. Viděný předmět, a to tím spíše, pokud po něm dychtíme, vstupuje zrakem do nitra člověka, vtiskuje tam svůj obraz, který je tam jakoby vyryt, i když už předmět není přítomen, a nevychází, pokud nevzbudí v duši a srdci buďto lásku, nebo nenávisť... Pohled je ohnivý šíp, který proniká do

nitra duše a stravuje ji. David upadl do cizoložství a vraždy, protože nedokázal držet na uzdě svůj zrak. Oči jsou vůdcem a bránou žádostivosti a nečisté lásky. Není možné, aby někdo ovládal své vášně, když neovládá svůj zrak. Oheň zapaluje zblížka, oči zapalují zblížka i zdáli. Svátý Bernard říká: „Je jisté, že jestliže oči spočinou se zalíbením na nestoudném předmětu, duše je ihned poskvřněna nečistotou, protože pohled je předznamenání, vůdce smyslnosti, tak jako ruce svým hmatem jsou její služebníci. Smyslného zraku je třeba se varovat jako kousnutí zmije“ (Hom. de leg. Lib.).

Jeremiáš říká: *Našimi okny vstoupila smrt a vnikla do našich paláců. Vyhubila děti v ulicích a mládež na náměstí* (Jer 9,21). Tak jako nejsou k ničemu hradby, jestliže jsou pro nepřítel otevřeny brány pevnosti, tak nepomohou žádné obranné prostředky ani milost, pokud máme dokořán brány smyslu a vpusťme dovnitř tělesné myšlenky a touhy. Oči je třeba přísně stře-

žit, protože skrze ně vstupuje do duše život nebo smrt. Tak svedly dva nestoudné soudce pohledy na Zuzanu (Dan 13,8). Kolik nešťastníků je v pekle pro nečisté pohledy!

Tresty za smilstvo

Nemylte se, Bůh se nenechá posmívat! Co kdo zasel, to také sklídí. Kdo seje do svého těla, z těla sklídí záhubu (Gal 6,7-8). *Bůh bude soudit smilníky a cizoložníky* (Žid 13,4). *Pán dovede zbožné vysvobozovat ze zkoušky, ale špatné nechává, aby byli potrestáni v den soudu, zvláště ty, kdo se oddají nečistým tělesným žádostem a nechťejí nad sebou uznávat Pána* (2 Petr 2,9-10).

Nejstrašnější trest, jaký kdy viděl svět, je potopa. A kdo ji přitáhl na svět? Smilstvo lidského rodu. Bůh postihl svět potopou, aby ho očistil. Kdo spustil na Sodomu a Gomoru déšť síry a ohně? Smilstvo... Kdo zničil velké říše? Nezřízenost. Z čeho pramení velká část herezí, které narušují Církev Boží? Z neřestí nečistoty. Peklo by se takřka vyprázdnilo, zmizel by jeho plamen, kdyby ho přestala živit chlípnost. Rozkoš se mění ve smolu, která živí plamen v nitru chlípných po všechny věky. Jaké neštěstí si připravuje smilník v čase pro celou věčnost!

Prostředky proti nečistotě

Svátý Jan Zlatouústý píše: „Rozkoš se podobá psu: když ho honíš, utíká, když se s ním mazlíš, drží se tě“ (Hom. XXII Ad pop.). Je třeba zahánět svůdné sirény, jak říká mladým již Seneca.

Dalším prostředkem podle sv. Basila je držet tělo v kázni

a pokání a ošklivit si šat potřísněný tělesností (Jud 23). Umrtvování těla je prostředek, jak si zachovat svěžest a zdraví duše.

Tak jak tato vášně láká lichotkami, přitahuje domnělým štěstím a příjemností a pak ztročuje, aby člověku připravila smrt, tak je nutné nedopřávat jí sluchu ani víry, nesvěřovat se jí a nedůvěřovat, ale bát se jí a utíkat před ní. „Kdo chce praktikovat ctnost a v ní také růst,“ píše sv. Řehoř, „musí v sobě uhasit nečistý plamen tak, že silou bdělosti ani nedovolí, aby se ho někdo ležerně dotýkal“ (Moral.).

Je třeba utíkat před plameny smyslnosti tak daleko, jak je to jen možné. To je možno dosáhnout bdělostí a modlitbou, jak nám radí Ježíš: *Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Duch je zajisté připraven, ale tělo je slabé* (Mt 26,41).

Účinným prostředkem, jak přemoci smyslnost, je myslet na krátkost potěšení a délku následků a věčného trestu. Je třeba žít v přesvědčení, že smilstvo je nejnebezpečnější smrtelný nepřítel člověka a hlavní příčina všech jeho pohrom. Je třeba rozjímat o velkém rozdílu mezi bohatstvím, útěchou a blažeností milosti a zdrženlivostí a bídou, trpkostí, úzkostí a svízeli nečistoty a nezdrženlivosti. Pokora je dobrý talisman proti okouzlení vilností. Kde není pokora, zřídka kdy je čistota.

Abychom zahnali útoky rozkoše, dobře poslouží práce. „Chlípnost dobře uhasí tělesná námaha,“ píše sv. Isidor (De forma bene vivendi). „Snaž se, aby tě ďábel našel vždy dobře zaměstnaného prací,“ říká sv. Jeroným. Sv. Řehoř dodává: „Nezapomínej spojovat práci s modlitbou.“ Konečně je to také půst, svátosti a myšlenka na Boží přítomnost, úcta k Panně Marii a myšlenka na poslední věci. To jsou prostředky, které porážejí bezpečně neřest nečistoty.

Z Vita interior: I tesori di Cornelio a Lapide: L'Impurità
přeložil -lš-

RUSKO VYMÍRÁ

Rusko má největší počet potratů na světě. 60 % všech těhotenství končí usmrcením dítěte. Potratů je tedy více než porodů. Jak oznámil prezident Putin, Rusko nebezpečně stárne. Ročně ubývá 700 000 obyvatel a to znamená v příštích 50 letech pokles počtu obyvatel o jednu třetinu. Vláda vypracovala desetiletý plán, který má povzbudit ženy, aby rodily děti. Jako hlavní příčina potratů se uvádí materiální nouze žen.

SVATÝ CYPRIÁN ... - dokončení ze str. 2

v betonové jednotě svornosti: není možné rozdělit to, co je od přirozenosti jedno“ (Jednota katolické církve 23).

Učitel modlitby

Mluvili jsme o jeho smýšlení, pokud jde o Církev, ale nesmíme nakonec přehlédnout Cypriánovo učení o modlitbě. Miluji zvláště jeho knihu „Otče náš“, která mi velice pomohla lépe pochopit a recitovat modlitbu Páně: Cyprián učí, jak právě modlitbou „Otče náš“ je křesťanu dán správný způsob modlitby; zdůrazňuje, že tato modlitba je „v množném čísle“, aby ten, kdo se modlí, se nemodlil jen za sebe. „Naše modlitba,“ píše, „je modlitba veřejná a společná, když se modlíme, nemodlíme se jen za jednoho, ale za celý lid, protože s celým lidem jsme jedna věc“ (Modlitba Páně 8). Tak se jeví osobní a liturgická modlitba jako pevně spolu spojené. Jejich jednota vyplývá ze skutečnosti, že odpovídají na stejné Boží Slovo. Křesťan neříká „Otče můj“, ale „Otče náš“ dokonce i v soukromí zavřeného pokoje, protože ví, že na každém místě za všech okolností, je údem stejného Těla.

Modlitba před Boží tváří

„Modleme se tedy, nade vše milovaní bratři,“ píše biskup z Kartága, „jak nás Bůh, Učitel, naučil. Je to modlitba důvěrná a intimní prosit Boha tím, co je jeho, dát stoupat k jeho sluchu modlitbě Kristově. Otec rozpozná slova svého Syna, když říkáme jednu modlitbu: ten, který přebývá vnitřně v duši, ať je přítomen také v hlase... Když se modlíme, mějme jeden způsob mluvení a modlitby, který ukázněně dodržuje klid a důstojnost. Mysleme na to, že stojíme před Boží tváří. Musíme být milí božským očím jak držením těla, tak tónem hlasu... Když se spojujeme spolu s bratry a slavíme bož-

ské obřady s Božím knězem, musíme pamatovat na uctívou bázeň a kázeň, nepouštět do větru tu a tam své modlitby s nedbalými hlasy, ani přednášet ve zmatené mnohomluvnosti žádost, která má být předložena Bohu s ukázněností, protože Bůh naslouchá nikoliv hlasu, ale srdci

(non vocis sed cordis auditor est)“ (3-4). Jedná se o slova, která platí i dnes a pomáhají nám slavit dobře svatou liturgii.

Srdce - místo modlitby

Konečně Cyprián se řadí k autorům oné plodné teologicko-spirituální tradice, která vidí privilegované místo modlitby v srdci. Když totiž srdce staví na Bibli a na Otcích, je nitrem člověka a místem, kde přebývá Bůh. V něm se uskutečňuje ono setkání, ve kterém Bůh mluví k člověku a člověk naslouchá Bohu; člověk mluví k Bohu a Bůh naslouchá člověku: to všechno skrze jediné Boží Slovo. Přesně v tomto smyslu - jako Cypriánova ozvěna - Smaragd, opat od Sv. Michala v Mose, v prvních letech devátého století dosvědčuje, že modlitba „je dílo srdce, nikoliv rtů, protože Bůh se nedívá na slova, ale na srdce prosebníka“ (Diadém mnichů 1). Nejdražší, osvojme si toto „naslouchající srdce“, o kterém nám mluví Bible (srov. 1 Král 3,9) a Otcové; jak velice ho potřebujeme! Jen tak budeme moci v plnosti zakusit, že Bůh je náš Otec a Církev, jeho svatá Nevěsta, je opravdu naše Matka.

*Bollettino Vaticano 6. 6. 2007
Mezititulky redakce Světa*

O významu vděčnosti

Dobrá cesta k radosti

N ežřídka se setkávám s tím, že nejdůležitějším motorem našeho tvoření je nespokojenost, že tedy vděčnost z pohledu naší hospodářské expanze vůbec k ničemu nevede. Zcela v protikladu k tomu stojí slovo apoštola Pavla, který píše: *Ve všech životních podmínkách děkujte Bohu. Tak to Bůh pro vás chce v Kristu Ježíši (1 Sol 5,18).*

V běžném životě je tomu často ještě tak, že děkování je běžné. A máme dokonce zkušenost, že „Prosím“ a „Děkuji“ představuje pozitivní vztah a že to může přesvědčit, že je tak možno překonat i přehradu. Zvláštním příkladem je pro mě Ježíš, který se potkal u studny se Samaritánkou. Nenabízí jí svou pomoc, nýbrž prosí ženu o vodu. To vytvořilo předpoklad, že tato žena mohla přijmout Ježíšovy nároky. Nakonec byla tato žena i přes své těžké viny opět veselá a z velké vděčnosti hlásala Samaritánům, že Ježíš je dlouho očekávaný Mesiáš.

Když se mi přihodí něco dobrého, připadá mi děkování lehké. Tento dík mě opět naplňuje ještě větší radostí v mém životě. V Listu Filipánům píše apoštol Pavel, že radost je základem našeho křesťanského života. Označuje radost za plod Ducha Svatého.

Již více než osm let pořádáme každý týden v úterý děkovnou adoraci u milosrdných sester v nemocniční kapli a je to současně zvláštní hodina milosti.

Není vždy snadné říkat nemocným lidem: radujte se a za všechno děkujte Bohu. Při eucharistické adoraci je to však vždy přijímáno také skrze pomoc Ducha Svatého.

Jeden příklad: jedna nemocná žena říká, že nemůže Bohu za svou nemoc děkovat, že by to nebylo čestné. Lidsky řečeno je to také nemožné. Co se však

stane, když nemocný člověk za předpokladu, že má velkou důvěru v Boha, za své utrpení děkuje? Roste v něm přesvědčení, že v Božích rukou všechno vede k uzdravení, především ke spáse duše a tím k věčnému životu v Boží dokonalosti a slávě. Když tomuto nejdůležitějšímu cíli nestojí v cestě tělesné zdraví, proč by důvěra v Boha nemohla vyvolat také tělesné uzdravení?

Tato žena našla odvahu děkovat za svou nemoc, a byla uzdravena. Řekla mi později, že toto uvedení k vděčnosti za všechno je pro ni obzvláště velký dar, což její nemoc více než ospravedlňuje.

Vděčnost je tedy také nejvyšší forma prosby k Bohu. Můžeme děkovat Bohu za svou nouzi, protože mu můžeme důvěřovat, že všechno, co mu svěřujeme, použije ve svém plánu spásy k naší věčné spáse. Proto je pro nás velice povzbuzující, když čteme v Písmu svatém: *O nic nemějte starost, ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním (Flp, 4,6).*

Nejpádnějším příkladem je pro mě chvála v knize Daniel. I když mládenci mají být spáleni ohněm, děkují Bohu, že mohou být obětí za hříchy celé obce, což vede nakonec k nádherné chvále Boha. Toto dikůvzdání zachrání mládence od smrti v ohnivě peci.

Pro mě není vždy lehké být za všechno vděčný, ale cvičím se, jak jen mohu, a konstatuji vždy s úžasem, že každou nouzi, každou nemoc i duševní utrpení mohu snášet mnohem snáze, pokud se zcela neztratí. Vděčnost mi vždy vrací radost, případně mě posiluje. Ze srdce přeji všem čtenářům: *Radujte se v Pánu v každé době a váš život získá novou kvalitu skrze našeho zmrtvýchvstalého Ježíše Krista.*

*Z Vision 2000 - 3/2007
přeložil -lš-*

Papež chce všem věřícím „zpřístupnit staré poklady Církve“. Tato změna postoje může být pro některé věřící obtížná k pochopení. Jestliže však k ní přistupuje právě tento papež, který je především velkým teologem, znamená to, že ví velmi dobře, co dělá, a pak je na čase zbavit se oné zásadně neopodstatněné averze vůči liturgii, v jaké slavili mši svatou po dlouhá staletí všichni dosud kanonizovaní svatí kněží a biskupové a živilí z ní svou hlubokou zbožnost a posvátnou úctu k vznešeným Božím tajemstvím.

Těžko se vyhneme otázce: Nemohli jsme být ušetřeni mnoha těžkostí a problémů, kdyby obě varianty římského ritu existovaly vedle sebe paralelně od samého počátku tak, jak to vlastně požadoval Koncil? Vždyť pro mnoho lidí bylo a zůstává nepochopitelné, proč se „tridentskému misálu“ dostalo tak odmítavého postoje velice brzy poté, co ho upravil a promulgoval blahoslavený Jan XXIII. Bylo to v roce 1962, tedy před pouhými 45 lety. Bude to ještě nějakou dobu trvat, než se vyjasní, co všechno doopravdy přispělo k tomu, že kolem něho vzniklo tolik problémů a že se zatím uplatňuje jen jakoby dočasně trpěný kvůli tzv. tradicionalistům. Jednu věc již Benedikt XVI. vyjasnil, když uvedl, že současná konkrétní liturgická forma je sice závazná, ale není identická s Koncilem, takže toho, kdo ji nepokládá za šťastnou, není možno označovat za odpůrce Koncilu.

Argumentace proti původnímu misálu zůstává převážně v příliš zjednodušené rovině, když vidí problém hlavně v tom, kam je kněz otočen a jaký používá církevní jazyk. Svou roli sehrála jistě i skutečnost, že z lidského pohledu je nový ritus pro kněze pohodlnější a méně náročný, dává větší prostor pro sebeuplatnění a jeví se tak jako „lidovější“. Současně však platí, že mnozí z těch, kteří tradiční ritus tak rozhodně odmítají, ve skutečnosti tento ritus ni-

kdy důkladně nepoznali. Teprve až budou oba rity existovat nějaký čas (už bez předsudků) vedle sebe, bude možné se vrátit k objektivnějším úvahám o jejich skutečných přednostech, duchovním přínosu a hodnotách.

Zatím bychom měli vzít vážně v úvahu alespoň něco z toho, čeho si přívrženci původní mešní knihy oprávněně cení a čeho se nechtějí vzdát. Kromě vzácných prastarých mešních textů a s nimi spojených zpěvů a nenahraditelných modliteb jsou to i tzv. rubriky, které s velkou promyšleností a důsledností dbají na to, aby všechno konání bylo uctivým a citlivým vyjádřením hluboké živé víry ve skutečnou kalvárskou oběť, která se koná na oltáři, aby se s Eucharistií za všech okolností zacházelo zcela jinak než s jakoukoliv jinou věcí, tedy jakožto se skutečným živým Tělem a Krví Páně tak, aby ani nejmenší jejich částička nemohla dojít zneuctění.

Původní misál věnuje velkou pozornost také přípravě kněze na slavení mše svaté a následnému díkůčinění. Příslušné přípravné modlitby a s nimi spojené i pokorné prosby při oblékání jednotlivých částí bohoslužebných rouch probouzejí a podporují účinně ducha usebranosti, zbožnosti, úcty a kajícího. Autory těchto modliteb jsou velcí světci a církevní Otcové. Duch těchto modliteb činí ze sakristie součást a předstín chrámu, kde panuje posvátné ticho a zbožná usebranost.

Dále je to skutečnost, že tento misál doprovází jeden z nedocenitelných a staletých hudebních pokladů Církve i světa, jakým je gregoriánský chorál, skutečně autentická, Duchem Svatým inspirovaná hudba, která je svrchovaně kongeniální s liturgickým textem. Její vnitřní působivost dokládá trvalá obliba, jaké se dodnes těší dokonce mimo chrám a u nevěřících. Převážná část tohoto drahocenného duchovního pokladu se bez tradiční liturgie stává jen muzejní záležitostí,

protože takřka všechny proměnlivé texty misálu, které tvoří literární podklad gregoriánského chorálu, byly změněny, ačkoliv k tomu konstituce o liturgii nedává podnět.

Až přibude „latinských“ bohoslužeb, vrátíme se zřejmě spontánně znovu k otázce, zda ona údajně nevýhodná latina nemá v sobě také nějaké nenahraditelné výhody. Mrtvý a stabilizovaný jazyk má pro bohoslužebné účely nejen punc posvátnosti, ale i nesporné přednosti. Především je nezávislý na stálých změnách, kterým podléhají živé jazyky, a nepotřebuje aktualizovat. Důležité je ovšem také to, že používá trvalé jednoznačné, přesně vymezené termíny. Latinské církevní texty obsahují některé obraty a výrazy, které jsou tak jedinečné a výstižné, že jsou do národních jazyků rovnocenně nepřeložitelné. Ostatně jednoznačnost a univerzálnost latiny stále oceňuje a dodnes využívá i věda, např. v terminologii medicíny, biologie, astronomie. Použití bohoslužebné latiny se pochopitelně netýká samotného hlásání Božího slova, které musí být každému srozumitelné.

Pak je tu ještě nezanedbatelná skutečnost: ti, kteří slaví liturgii podle starobylého ritu, přísně dbají na jeho posvátnost a nedovolí si ani nejmenší svévolné úpravy ani novoty. Proč byla vždy jedním z charakteristických rysů mešního ritu jeho nedotknutelnost? Protože to byla také záruka pokorné úcty k tajemství, které je v obřadech slaveno a uctíváno. Posvátnost obřadů jakožto uvědomělého osobního setkání s Bohem je sama v sobě tak vznešená a uchvacující, že nepotřebuje nápady pro zpestření a větší atraktivitu. Oživit znovu toto vědomí je aktuální zvláště v době, kdy se v liturgii rozmohlo mnoho svévolných subjektivních úprav a nešvarů a ani opakované výzvy Svatého otce k jejich odstranění se nesetkávají s patřičným ohlasem.

Lze očekávat, že souběh obou ritů ovlivní pozitivně ta-

ké církevní architekturu, zastaví některé necitelné přestavby historických chrámů a omezí stavby kostelů, které připomínají spíše kulturní domy nebo zasedací síně. Alespoň do některých chrámů se vrátí s odděleným presbytářem neboli kněžištěm původní sakrální ráz prostoru, ve kterém je pozornost přítomných obrácena nikoliv k sobě, ale k Bohu, Nejvyššímu a Nejsvětějšímu.

S tridentským misálem je spojena také původní poněkud odlišná struktura církevního roku. Ta např. nezná „liturgická mezidobí“, nýbrž má jasně trinitárně tematizovaná období, z nichž nejdelší je období svatodušní, které trvá vlastně od Letnic až do začátku adventu. Tento církevní kalendář má bohatší strukturu svátků a větší počet diferencovaných oktávů podle druhu slavnosti. Patří k nim i významný oktáv slavnosti Seslání Ducha Svatého.

Jestliže Benedikt XVI. oprávněně požaduje, aby starý a nový ritus stály vedle sebe, měly by stát vedle sebe nejen jako možnost volby pro věřící, aby každý mohl najít chrám, kde se slaví liturgie tak, jak ji slavil otec Pio nebo svatý farář Arský.

Měly by stát „vedle sebe“ i ve vědomí, úctě a znalosti každého jednotlivého kněze. Starý ritus může přispět obnově a prohloubení vědomí, že existuje v liturgii posvátný a nedotknutelný řád, který nejlépe odpovídá postojům povinné úcty a pokory k Nejvyššímu. Plodný dialog na tato a podobná témata bude jistě pro všechny velkým obohacením. Znovuoživení vzácných liturgických pokladů bude vyžadovat jejich pečlivé studium a znalost latiny jakožto mateřského jazyka římské církve. Musíme se ovšem připravit i na těžkosti, protože lidé své názory a postoje zpravidla nemění ze dne na den. Modleme se pokorně za zdar všech očekávaných změn, aby sloužily k Boží slávě i k obohacení a prospěchu duší.

-š-

TELEVIZE NOE

■ Vysílání denně 8.00 - 12.00 a 18.00 - 24.00

■ Denně: 8.00; 18.00; 21.35 - Dnešek v kalendáři

■ 11.45; 18.35 - Pohádka ■ Po-Pá: 11.55; 20.00 - Z pokladů duše

Podrobnosti na www.tvnoe.cz ■ Změna programu vyhrazena.

Ne 24. 6.: 8.05, 18.03 Malý biblický příběh (35) (P) 8.10 Highlight (20) 8.35 Na koberečku (25) 8.50 Frýdecký zámek 9.00 Dokument o aktivitách handicapovaných (P) 9.15, 16.05 Naděje světa 9.45 Pro víta mundi s P. Tadeuszem Zasepou 10.30 Mše svatá s farností Všechny svatých v Majcichově /SK/ (L) 11.45 Kouzelná tužka 11.50, 20.00 Z pokladů duše - P. Benno Beneš 11.55 Modlitba Anděl Páně z Vatikánu (L) 12.15 2000 let křesťanství (9/13) 16.35 Hlubinami vesmíru (5) 17.35 Cesty víry - Když němě hroby křičí 18.10 Ježíšovo království (7) (P) 18.30 Curriculum vitae - Zázraky mého života 19.00 Palengue, Meknes, Budapeštský parlament 19.30 Atlas Charity - Teen Challenge 19.40 Prání (P) 19.50 Zprávy TV LUX 20.05 Octava dies (P) 20.35 Přehledka církevních škol Odry 2007 (P) 22.05 Čteme z křesťanských periodik 22.25 Bez hábitu - Komunita Chemin Neuf 23.30 Klausura 24.00 Poltón klub (28).

Po 25. 6.: 8.30, 21.40 Na koberečku (25) 8.45 Dokument o aktivitách handicapovaných 9.00, 21.55 Noční univerzita 10.00 Národní park Joshua Tree, Etosha, Národní park Kapitol Reef (P) 10.30, 22.35 Octava dies 11.00, 21.00 Pro víta mundi s P. Tadeuszem Zasepou 11.45 Kouzelná tužka 11.55, 20.00 Z pokladů duše - Sestry klarisky o modlitbě (P) 12.00 Anděl Páně s Radiem Proglas (L) 12.05 Pro víta mundi, tentokrát s P. Rudolfem Smahalem 12.45 Prání 16.05 Po stopách apoštola Pavla (7/7) 16.35 Dopis z Indie 17.05 Nanuk 18.05 Starý člověk mezi námi 18.45, 00.30 Národní park Joshua Tree, Etosha, Národní park Kapitol Reef 19.15 2000 let křesťanství (9/13) 20.05 Mezi nebem a zemí (P) 20.45 Čteme z křesťanských periodik 23.00 Přehledka církevních škol, Odry 2007 (P).

Út 26. 6.: 8.05 Highlight (20) 8.35 Mezi nebem a zemí (20) 9.20 Manu, Pohoří Atlas, Yosemite národní park 10.45 Atlas Charity - Teen Challenge 10.50 Poltón klub (28) 11.45, 18.35 Kouzelná tužka 11.55, 20.00 Z pokladů duše - Chlapci (P) 12.00 Anděl Páně s Radiem Proglas (L) 12.05 Zahrajte nám, muzikanti, vesele! 16.05 Naděje světa 16.05 Pro víta mundi s P. Tadeuszem Zasepou 17.15, 23.20 2000 let křesťanství (9/13) 18.05 Dětská televize (P) 18.45 Dokument o aktivitách handicapovaných 19.00 Přírodní zázraky Afriky (1) (P) 20.05 Bez hábitu - Komunita Chemin Neuf 21.10 Cesty víry - Peníze pro dobro (P) 21.30 Čteme z křesťanských periodik 21.40 Frýdecký zámek 21.50 Nanuk 22.50 Octava dies 00.05 Lumen (20).

St 27. 6.: 8.05 Agua Azul, Kapský poloostrov, Everglades 8.35 Atlas Charity - CHOPS Frýdecký-Místek 8.40, 00.05 Mezi nebem a zemí (20) 9.20 Hlubinami vesmíru (5) 10.25 Generální audience papeže Benedikta XVI. (L) 11.55, 19.55 Z pokladů duše - Zdeněk Matějček (P) 12.00 Anděl Páně s Radiem Proglas (L) 12.05 Dopis z Indie 12.35 Naděje světa 16.05 Pro víta mundi, tentokrát s P. Rudolfem Smahalem 17.00 Noční univerzita 18.05 Studio AHA (P) 18.35 Klaunský pohádkový kuffík 18.45 Škola pro Evropu (P) 19.10 Pro víta mundi s P. Tadeuszem Zasepou 20.00 Zprávy TV LUX (P) 20.10 Poltón klub (28) 21.05 2000 let křesťanství (10/13) (P) 21.50 FEST ROM 21.55 Jan Satina (P) 22.05 Noční univerzita 23.05 Generální audience Benedikta XVI.

Čt 28. 6.: 8.05, 19.05 Škola pro Evropu 8.30 Dětská televize 9.00 Noční univerzita 10.00 Poltón klub (28) 10.55 Jan Satina 11.05 Zprávy TV LUX 11.15, 23.30 Národní park Joshua Tree, Etosha, Národní park Kapitol Reef 11.55, 20.00 Z pokladů duše - Chlapci 12.00 Anděl Páně s Radiem Proglas (L) 12.05 Přírodní zázraky Evropy (12) 16.05 Přírodní zázraky Afriky (1) 17.30 První nešpory ze slavnosti sv. Petra a Pavla (L) 18.35 Kouzelná tužka (P) 18.45 Dokument o aktivitách handicapovaných 19.30 Octava dies 20.05 Tandem kvíz (10) (P) 20.35 Pro víta mundi s Gabrielou Rajdusovou (P) 21.15 Starý člověk mezi námi 21.45 2000 let křesťanství (10/13) 23.00 Nanuk 24.00 Dopis z Indie 00.30 Pro víta mundi, tentokrát s P. Rudolfem.

Pá 29. 6.: 8.05, 17.25 2000 let křesťanství (10/13) 8.50 Lumen 2000 (20) 9.20, 18.45 Zprávy TV LUX 9.30 Mše svatá ze slavnosti sv. Petra a Pavla (L) 11.20 Starý člověk mezi námi 11.55, 20.00 Z pokladů duše - Zdeněk Matějček 12.00 Anděl Páně z Vatikánu (L) 12.20 Ježíš - království bez hranic (7) 12.50 Jan Satina 16.05 Generální audience Benedikta XVI. 18.05 Škola pro Evropu 18.35 Kouzelná tužka (P) 18.55 Dětská televize 19.25 Tandem kvíz (10) 20.05 Kulatý stůl - Pastorační a evangelizační plán Katolické církve na Slovensku 2007-2013 (L) (P) 21.35 Po stopách apoštola Pavla (7/7) 22.05 Bez hábitu - Komunita Chemin Neuf 23.05 Dopis z Indie 23.35 Noční univerzita 00.15 Octava dies 00.45 Na koberečku (25).

So 30. 6.: 8.02, 11.55, 20.00 Malý biblický příběh (36) (P) 8.05 Highlight (20) 8.45 Ježíš - království bez hranic (7) 9.15, 19.00, 23.35 Cesty za poznáním: Cheopsova pyramida (P) 9.45 Čteme z křesťanských periodik (P) 9.55 Dětská televize 10.25 Tandem kvíz (10) 11.05 Zprávy TV LUX 11.45, 18.35 Klaunský pohádkový kuffík (P) 11.55, 20.00 Malý biblický příběh (36) 12.00 Anděl Páně s Radiem Proglas (L) 12.05 Nanuk 16.05 Křižovatky Mons. Jaroslava Škaravady 16.35, 00.05 Po stopách apoštola Pavla (7/7) 17.05 Noční univerzita 18.05 Highlight (21) (P) 18.45 Nová Indie (P) 19.30 Nepotřebují naši lítost, potřebují pomoc (P) 20.05 Curriculum vitae - Otec Fridolín (P) 20.35 V zemi Mayú a Inkú (P) 21.35 Škola pro Evropu 22.00 Poltón klub (28) 22.55 Noční univerzita - Jozef Haľko (P) 00.35 Tandem kvíz (10).

Ne 1. 7.: 8.05, 17.55 Malý biblický příběh (37) (P) 8.10 Highlight (21) 8.35 Na koberečku (25) 8.50 Jan Satina 9.00 Řidič nebo turista (P) 9.45 Pro víta mundi s Gabrielou Rajdusovou 10.30 Mše svatá z Dómu sv. Martina /SK/ (L) 11.45 Kouzelná tužka 11.50, 20.00 Z pokladů duše - Sestry klarisky o modlitbě 11.55 Modlitba Anděl Páně z Vatikánu (L) 12.15 2000 let křesťanství (10/13) 16.05 Škola pro Evropu 16.35 V zemi Mayú a Inkú (P) 17.35 Cesty víry - Peníze pro dobro 18.00 Ježíš - království bez hranic (8) (P) 18.30 Curriculum vitae - Otec Fridolín 19.00 Agua Azul, Kapský poloostrov, Everglades 19.30 FEST ROM 19.40 Nová Indie 19.50 Zprávy TV LUX 20.05 Octava dies (P) 20.35 Ondrášek (P) 22.25 Bez hábitu - Komunita Chemin Neuf 23.30 Dopis z Indie 24.00 Poltón klub (28).

Cyklistická akce 2007 z Košic do Prahy s duchovním požehnáním spíšíského diecézního biskupa Františka Tondry

MODLITBY ZA POČATÉ DĚTI

10. ročník věnovaný 50letému výročí schválení zákona o umělých potratech v bývalé Československé socialistické republice

Zveme všechny sportovně založené zájemce k účasti na cyklistické akci „Modlitby za počaté děti“. Zúčastnit se můžete celé trasy nebo i libovolné části podle osobních možností a sil. Po celé trase se skupinou pojedou doprovodné vozidlo. Všichni jsou v jednotlivých městech zváni k účasti na farní mši svaté a k modlitbám u místních porodnic. V České republice s účastníky pojedou římsko-katolický kněz.

Pro cyklisty:

S sebou: spacák, karimatku, cyklistickou přílbu, náhradní obuv, osobní doklady, pas pro účast na Slovensku a 1000 Kč na stravu (není však podmínkou).

Přihlášky: Hnutí Pro život ČR, tel.: 603 976 231, info@prolife.cz

Hlavní organizátor: Život jako dar, tel.: +421 524 596 439 (Ján Hudáček).

7. 7. sobota - Košice, Trebišov • 8. 7. neděle - Michalovce, Humenné • 9. 7. pondělí - Prešov • 10. 7. úterý - Bardejov • 11. 7. středa - Stará Ľubovňa • 13. 7. pátek - Kežmarok, Poprad • 14. 7. sobota - Liptovský Mikuláš, Dolný Kubín • 15. 7. neděle - Ružomberok, Banská Bystrica • 16. 7. pondělí - Zvolen, Žiar nad Hronom • 17. 7. úterý - Handlová, Bojnice • 18. 7. středa - Martin • 19. 7. čtvrtek - Žilina, Považská Bystrica • 20. 7. pátek - Ilava, Trenčín • 21. 7. sobota - Piešťany, Trnava • 22. 7. neděle - Šaľa, Galanta • 23. 7. pondělí - Bratislava.

Program v ČR:

24. 7. úterý - Břeclav - 16.00 mše sv. v kostele sv. Václava, nám. T. G. Masaryka, poté modlitba u nemocnice, U nemocnice 1.

25. 7. středa - Brno - 15.30 mše sv. v kostele sv. Janů (u minoritů), Minoritská, poté modlitba u porodnice na Obilním trhu.

26. 7. čtvrtek - Olomouc - 16.00 modlitba u porodnice, I. P. Pavlova 6, 18.00 mše sv. v kostele Neposkvrněného Početí P. M. (u dominikánů), Slovenská 14.

27. 7. pátek - Svitavy/Kočířov u Svitav - 16.00 modlitba u svitavské porodnice, Kollárova 7, 18.00 mše sv. v Kočířově u Svitav - Fatimský apoštolát.

28. 7. sobota - Hradec Králové - 18.30 mše sv. v katedrále Svatého Ducha, nám. Jana Pavla II., poté modlitba u Fakultní nemocnice, Sokolská 581.

29. 7. neděle - Praha - 17.30 mše sv. v kostele sv. Ignáce, Karlovo náměstí, poté modlitba před porodnicí U Apolináře, Apolinářská 18.

V České republice akci organizuje Hnutí Pro život ČR, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5.

MÍRA USMRCOVÁNÍ DĚTÍ JE NEPŘEDSTAVITELNÁ

Skotský kardinál O'Brien odsoudil potratovou praxi, která se ve Skotku uplatňuje již 40 let. Zákon je podle něho založen na hromadě lží. Při schvalování zákona bylo řečeno, že jde o pomoc ženám v krajních případech a každý případ bude lékařsky přísně posuzován. Ve skutečnosti je to lež. Rozsah usmrcování je nepředstavitelný. Každý den je to jedna celá velká školní třída.

Kardinál vyzval katolické politiky, aby nespolupracovali na hrozném zločinu potratů. Řekl: „Byl bych špatný pastýř, kdybych nepozvedl svůj hlas nejen proti zákonodárcům, ale proti matkám, otcům, přátelům a poradcům, proti všem, kteří jakýmkoliv způsobem matku k potratu dovádějí.“ Je však na obzoru dobré znamení. Stále přibývá lékařů, kteří odmítají provádět potraty. Ti vědí lépe než ostatní, že se jedná o nenarozené lidské bytosti.

NEJVYŠŠÍ POČET ROZVODŮ

Španělsko vede smutný rekord. 75 % manželství se rozvádí. Vyplývá to ze studie Institutu pro rodinnou politiku v Madridu.

Ve Španělsku bylo v roce 2006 registrováno 142 000 rozvodů. Je to důsledek rozvodového zákona, který zavedli socialisté v roce 2005. Podle tohoto zákona se provádějí „expresní rozvody“, při kterých stačí, aby jeden z manželů podal návrh. Může tak učinit již tři měsíce po svatbě. Žádné zkoumání míry zavinění ani lhůty se nevyžadují.

12. mezinárodní seminář pro kněze se koná v Medjugorje od 2. do 7. července 2007

Téma: Maria v očekávání Ducha Svatého. **Přednášející:** P. Raniero Cantalamessa, papežský kazatel ve Vatikáně.

Přihlášky na e-mail: seminar.marija@medjugorje.hr, **fax:** 0038 36 651 999 (Marija Dugandžić)

Nutno mít s sebou albu a štólu, celebret a FM radio se sluchátky pro simultánní překlad. Kdo nemá v Medjugorje známou rodinu, uveďte s přihláškou požadavek na ubytování.

IZRAEL – letní speciál – POSLEDNÍ MOMENT – odlet z Prahy – týdenní okruh v Izraeli, kvalitní hotel s polopenzí, klima bus i hotel, koupání ve Středozemním i Mrtvém moři – 23. 7. – 30. 7. – 12 990 Kč!!! ● **ITÁLIE** – Řím, Assisi, Ravenna – 26. 8. – 1. 9. – 6090 Kč ● **MEDŽUGORJE 4+4** – s pobytem na Jadranu – 1. 9. – 11. 9. – 3890 Kč ● **SANTIAGO DE COMPOSTELA** – možnost realizovat posledních 100 km ve čtyřech dnech pěšky – 17. 9. – 29. 9. – 10 590 Kč ● **IZRAEL** – odlet z Prahy – týdenní biblický okruh v Izraeli, kvalitní hotel s polopenzí – 8. 10. – 15. 10. a 15. 11. – 22. 11. – 13 990 Kč ● **MEXIKO – GUADALUPE** – poznávací okruh s pobytem u Tichého oceánu – 4. 11. – 16. 11. – 35 990 Kč ● **ČÍNA** – malý okruh – 1. 12. – 9. 12. – 29 990 Kč!!!
Přihlášky a informace na adrese: Jiří Chválek – CK AVETOUR, Novoměstská 205, 518 01 Dobruška, tel.: 494 623 929 nebo 494 377 654, mobil: 602 441 670, e-mail: info@avetour.cz, internet: www.avetour.cz.

Římskokatolická duchovní správa v Římově Vás srdečně zve na **letní pouť v Římově**, která se koná v **neděli 8. července 2007** ke svátku Navštívení Panny Marie.

Program pouti: Mše svatá v předvečer pouti – v sobotu 7. července v 18 hodin. Mše svatá v neděli 8. července – 7.15 a 9 hodin, v 11 hodin slavná mše svatá (celebruje P. Alois Pernička, děkan telčský). Během dopoledne bude příležitost ke svatě zpovědi. Svátostně požehnání a zakončení pouti v neděli ve 14.30 hodin.

Poutní místo **Petrovice u Rakovníka** děkuje všem dárcům za jejich dary. Máme **nový účet číslo 188249798/0300, variabilní symbol 111.**

Přijměte naše pozvání na **slavnostní bohoslužbu dne 7. července 2007 v 15.00 hodin**, při které budeme děkovat Bohu za **nový kostel Svaté Rodiny v Luhačovicích**, jehož 10. výročí vysvěcení si s vděčností připomeneme.

Jménem všech farníků P. Hubert Wójcik

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory pořádá tyto prázdninové pobyty v Diecézním středisku Marianum Janské Lázně:

7. – 14. 7. 2007 – pobyt pro prarodiče s vnoučaty, I. turnus.

25. 8. – 1. 9. 2007 – pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt, III. turnus. **Poslední volná místa!!!**

Přihlášky a informace:

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, mobil: 737 215 328, e-mail: dcs@diecezezhk.cz, internet: http://seniori.diecezezhk.cz, skype: seniori.diecezezhk.cz.

ČTYŘI NOVÍ SVĚTCI

O slavnosti Nejsvětější Trojice svatořečil Benedikt XVI. čtyři blahoslavené, tři kněze a jednu zakladatelku ženského řádu. Jedná se o holandského pasionistu Karla Houbena (1821–1893), maltéžského zakladatele řádu Giorgia Precu (1880–1962), polského kněze Simona z Lipnice (1439–1482) a francouzskou zakladatelku řádu Annu Evženii Meilleret de Brou (1817–1898).

Benedikt XVI. tak pokračuje v tradici svého ctihodného předchůdce Jana Pavla II.

Liturgická čtení

Neděle 24. 6. – slavnost Narození sv. Jana Křtitele

1. čt.: Iz 49,1–6

Ž 139(138),1–3.13–14ab.14c–15

Odp.: 14a (*Chválím tě, že jsem vznikl tak podivuhodně.*)

2. čt.: Sk 13,22–26

Ev.: Lk 1,57–66.80

Slovo na den: Ihned se mu uvolnila ústa i jazyk.

Pondělí 25. 6. – ferie

1. čt.: Gn 12,1–9

Ž 33(32),12–13.18–19.20+22

Odp.: 12b (*Blaze lidu, který si Hospodin vyvolil za svůj majetek.*)

Ev.: Mt 7,1–5

Slovo na den: Nesuďte.

Úterý 26. 6. – ferie

1. čt.: Gn 13,2.5–18

Ž 15(14),2–3ab.3cd–4ab.5

Odp.: 1a (*Hospodine, kdo smí prodlévat v tvém stánku?*)

Ev.: Mt 7,6.12–14

Slovo na den: To všechno i vy dělejte jim.

Středa 27. 6. – nez. pam. sv. Cyrila Alexandrijského

1. čt.: Gn 15,1–12.17–18

Ž 105(104),1–2.3–4.6–7.8–9

Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Mt 7,15–20

Slovo na den: Přicházejí převlečení za ovce.

Čtvrtek 28. 6. – památka sv. Ireneje

1. čt.: Gn 16,1–12.15–16

Ž 106(105),1–2.3–4a.4b–5

Odp.: 1a (*Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.*)

Ev.: Mt 7,21–29

Slovo na den: Ne každý, kdo říká.

večer:

1. čt.: Sk 3,1–10

Ž 19(18),2–3.4–5

Odp.: Řim 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)

2. čt.: Gal 1,11–20

Ev.: Jan 21,15–19

Slovo na den: Povede tě, kam nechceš.

Pátek 29. 6. – slavnost sv. Petra a Pavla

1. čt.: Sk 12,1–11

Ž 34(33),2–3.4–5.6–7.8–9

Odp.: 5b (*Pán mě vysvobodil ze všech mých obav.*)

2. čt.: 2 Tim 4,6–8.17–18

Ev.: Mt 16,13–19

Slovo na den: To nezjevilo tělo a krev.

Sobota 30. 6. – svátek Výročí posvěcení olomoucké katedrály (v ostatních diecézích: nez. pam. Svátých prvomučedníků římských nebo sobotní pam. P. Marie)

1. čt.: 1 Král 8,22–23.27–30 (nebo jiné z Lekt. V)

Ž 84(83),3.4.5+10.11

Odp.: 2 (*Jak milý je tvůj příbytek, Hospodine zástupí!*)

Ev.: Mt 16,13–19 (nebo jiné z Lekt. V)

Slovo na den: Pekelné mocnosti jí nepřemohou.

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 24. 6.	PO 25. 6.	ÚT 26. 6.	ST 27. 6.	ČT 28. 6.	PÁ 29. 6.	SO 30. 6.
Antifona	1396	1150	1166	1181	1708	1405	1638
Žalm	783	783	783	784	786	786	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1396	1151	1166	1182	1708	1406	1638
Antifony	1397	1151	1167	1183	1198	1407	1639
Žalmy	813	1152	1167	1183	1199	813	813
Kr. čtení a zpěv	1397	1155	1170	1186	1710	1407	1639
Antifona k Zach. kantiku	1397	1155	1170	1186	1403	1407	1639
Prosby	1398	1155	1171	1186	1711	1407	1640
Záv. modlitba	1398	1156	1171	1402	1403	1408	1640
Modlitba během dne:							
Hymnus	792	1156	1172	1187	1203	1264	792
Antifony	1398	1157	1172	1188	1204	1408	1234
Žalmy	818	1157	1172	1188	1204	1265	1234
Krátké čtení	1399	1159	1175	1190	1206	1408	1641
Záv. modlitba	1398	1159	1175	1191	1206	1408	1640
Nešpory:							
Hymnus	1394	1400	1160	1176	1192	1409	807
Antifony	1395	1400	1161	1177	1193	1404	808
Žalmy	1751	1761	1161	1177	1193	1670	808
Kr. čtení a zpěv	1395	1400	1164	1180	1196	1404	810
Ant. ke kant. P. M.	1395	1401	1164	1180	1196	1404	702
Prosby	1395	1401	1165	1180	1196	1405	811
Záv. modlitba	1396	1398	1165	1181	1402	1405	702
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1238	1238

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

IMPULZY K DUCHOVNÍMU ŽIVOTU

Norbert Alcover • Překlad František Lízna

Kniha podrobně zpřístupňuje čtenáři vnitřní strukturu a témata osmidenních duchovních cvičení sv. Ignáce z Loyoly. Průvodní texty poslouží jako užitečný vstupní materiál pro orientaci v duchovních cvičeních a zároveň jsou vhodné k meditaci.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o. • Brož., 130 x 202 mm, 190 stran, 170 Kč

POROZUMĚT BOŽÍMU VOLÁNÍ

Josef Maureder • Překlad Jan Zámečník

Kniha je poutavým osobním svědectvím autora, který se jednu dobu léčil na rakovinu. J. Maureder předkládá střízlivá a rozumná kritéria, podle nichž lze posuzovat známky povolání, a upozorňuje na důležitost nenásilného duchovního doprovázení. Píše realisticky, současným jazykem a čtivě. Ukazuje čtenáři cestu k plnosti života a otevírá před ním nové perspektivy. Knižka bude cennou pomůckou především pro mladé lidi, kteří se ptají, zda je Bůh nevolá k zasvěcenému životu. Nepochybně ji uvítají také ti, kdo je doprovázejí, nebo ti, kdo jsou zodpovědní za duchovní formaci.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 114 x 180 mm, 128 stran, 129 Kč

KŘESŤANSKÁ HLUBINNÁ MEDITACE

Wilfrid Stinissen • Překlad Jindra Hubková

W. Stinissen v této knize formuluje řadu užitečných rad, které nám mohou být nápomocny v modlitebním úsilí. Dává rovněž dvacet příkladů meditací: o kříži, nedělní ráno, vzývání Ježíšova jména apod. Připomíná, že máme účast na Božím životě a že v hlubinách své přirozenosti jsme světlem, neboť v samém středu naší bytosti přebývá Kristus. Při meditaci jde tudíž o to, abychom ve svém nitru vyhledávali setkání s ním, nechali se naplňovat jeho láskou a tu potom šířili dál. A jestliže věčný život znamená stále hlouběji se nořit do bezedné hlubiny Boží krásy a lásky, pak předchutí může být v jistém smyslu také meditace.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 135 x 194 mm, 200 stran, 199 Kč

NADĚJE TVÁŘÍ V TVÁŘ UMÍRÁNÍ

Bénédicte Rivoireová • Překlad Radmila Fárová

Sdělení, že někdo z našich blízkých, či dokonce někdo z nás samých, je nevléčitelně nemocen, že brzy zemře, je velmi bolestné a často nesnesitelné. Následné události nás vykolejí, zcela naruší chod našeho života. Kniha přináší několik rad, jak čas umírání, který odhaluje zásadní věci života, lépe prožívat. B. Rivoireová vychází z vlastních zkušeností, které získala při doprovázení umírajících. Je členkou laického sdružení Misionářek života, vystudovala lékařství, obor pneumologie.

Paulínky • Brož., 110 x 165 mm, 80 stran, 95 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

D + 1

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**